

П'ЯТИЙ КОНКУРС
МІЖНАРОДНА
СЛОВ'ЯНСЬКА
ПОЕТИЧНА ПРЕМІЯ
2017

збірка поезій

ПЯТЫЙ КОНКУРС
МЕЖДУНАРОДНАЯ
СЛАВЯНСКАЯ
ПОЭТИЧЕСКАЯ ПРЕМИЯ
2017

*поэтический
сборник*

**П'ЯТИЙ КОНКУРС
МІЖНАРОДНА
СЛОВ'ЯНСЬКА
ПОЕТИЧНА ПРЕМІЯ
2017**

збірка поезій

**ПЯТЫЙ КОНКУРС
МЕЖДУНАРОДНАЯ
СЛАВЯНСКАЯ
ПОЭТИЧЕСКАЯ ПРЕМИЯ
2017**

поэтический сборник

УДК 821.16'06-1
П99

Редакційна рада:
В. С. Бойко, В. П. Бондаренко, С. К. Шелковий

Редакционный совет:
В. С. Бойко, В. П. Бондаренко, С. К. Шелковий

П'ятий конкурс «Міжнародна Слов'янська Поетична Премія» 2017: збірка поезій / Упоряд. С. К. Шелковий. — Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2018. — 192 с.

Пятый конкурс «Международная Славянская Поэтическая Премия» 2017: поэтический сборник / Сост. С. К. Шелковий. — Харьков: ООО «Издательство „Права человека“», 2018. — 192 с.

ISBN 978-617-7391-14-1.

В итоговом сборнике опубликованы произведения лауреатов, дипломантов и некоторых участников пятого творческого конкурса «Международная Славянская Поэтическая Премия» для молодых поэтов, пишущих на разных славянских языках. В разделе «Приветствие через поколение» публикуются также стихотворения и переводы членов международного жюри Конкурса.

УДК 821.16'06-1

ISBN 978-617-7391-14-1

© Шелковий С. К.,
составление, вступительная
статья, 2018
© Авторы произведений, 2018

МАРТОВСКИЕ ИДЫ, МАРСИАНСКИЕ ХРОНИКИ

Перед нами уже пятый поэтический сборник по итогам Конкурса «Международной Славянской Поэтической Премии». Первый сборник МСПП, вслед конкурсу 2013-го года, вышел в январе 2014-го. И стремительно пролетевшие с того января четыре года стали несомненно самыми трудными и испытующими годами в новейшей истории Украины.

Революция достоинства со священной жертвой юных патриотов «Небесной сотни» на Майдане, кризис власти, давно назревавший и приведший к социальному взрыву, позорное бегство правителя-уголовника, надежды всего народа на решительные цивилизационные перемены. И тут же, вслед этим событиям, — удар в спину, хищническая аннексия Крыма, привычно споро обтяпанная ненасытной московской империей в критический для Украины момент. И сразу же за крымским грабежом — ещё один удар, кровавая бойня на Донбассе, развязанная мародёрами-имперцами.

Подлая война, повлекшая тысячи и тысячи жертв среди защитников независимости, «славы и воли» Украины, тысячи убитых, искалеченных, потерявших родных и близких в подлой необъявленной войне.

Украине удалось ценой отваги и самопожертвования своих сыновей-патриотов остановить фатальный сценарий большого вторжения ордынства на свои земли. Но, к несчастью, ещё один враг — внутренний, не менее страшный, чем чужак-захватчик, продолжает испытывать её способность стать наконец независимой, демократической, экономически полноценной страной.

Намного легче оказалось Украине сбросить наземь понатыканных по всем городом и весям каменных идолов лживой идеологии, чем освободиться от пагубного наследия людоедского, глубоко аморального режима — от собственных ненасытных выродков,

воров-дельцов и политиканов, поспешивших сплести мафиозную сеть круговой поруки.

Постсовковые олигархические нетопыри, приближенная к ним коррумпированная нечисть всех мастей, бесстыдно жульническая власть, в очередной раз оседлали правящие кресла, — теперь уже на волне самопожертвования Майдана, — и высасывают из Украины едва ли не последние соки. Стремление украинцев выстроить современное общество, где люди могли бы жить с ощущением человеческого достоинства, защищённости, уверенности в завтрашнем дне, подвергается всё большему риску, если не скатится — глумлению. Уровень жизни населения за минувшие четыре года нового грабежа скатился под откос и вплотную приближен к опасному болевому порогу.

Увы, пронзительные слова украинского пророка Тараса Шевченко об Украине как о разрытой могиле, — разрытой и хищниками-чужаками, и своими оборотнями-вурдалаками, — опять звучат с горечью и гневом — теперь уже как прямое эхо сегодняшних событий:

*Дніпро, брат мій, висихає,
Мене покидає,
І могили мої милі
Москаль розриває...
Нехай рие, розкопує,
Не своє шукає,
А тим часом перевертні
Нехай підростають
Та допоможуть москалеві
Господарювати,
Та з матері полатану
Сорочку знімати.
Помагайте, недолюдки,
Матір катувати...*

И не о том ли самом родовом проклятии написано в 2003-ем году в моей книге «Воздушные коридоры» в одном из обращений к памяти Бориса Чичибабина? —

*С чего б и тише стать охриплости напева
о Вятке-Колыме, о Воркуте-Мордве?
Обмылок справа мок, торчало шило слева. —
Патруль сменил патруль на курве, на Москве...*

И тот же вертухай, брехливый дядька-Киев,
из мутного Днепра вовсю гребёт улов.
Не сыщется на нас погибелей батыев,
чем эти, из своих занюханных углов!..

И всё же, несмотря на всю тяжесть испытаний, на всю болезненность нынешних глобальных вызовов, независимая Украина уже состоялась и не устанет становиться всё крепче, достойнее и человечнее с течением времени. Как говорят порою эскулапы пациенту со сложными травмами: «Болезнь будет долго, очень долго»... Но время испытаний отболит, а отважная и действенная вера нового поколения украинцев поможет Родине исцелиться и твёрдо стать на ноги.

Как одно из свидетельств этого, — то явного, то подсудного оптимизма, — звучит сегодня слово многих молодых поэтов Украины, участников конкурса МСПП. Такое, например, как в стихах призёра Конкурса Наталии Федько:

В моїй руці чужий засяяв меч,
І я пішла із воями Епохи,
Щоб Звіра подолать. «Libera te»* —
Шепоче Україна. Всі дороги
Ведуть мене до неї. Це мій День:
В долоні Часу зливою проллюся.
Ні Музи, ні Вітчизни не зречуся,
Тому й не загублюсь. Ні з ким. Ніде.

И когда в стихах победителя нынешнего конкурса Олени Кичан, сквозь всю гармонию их пластики и образности, опять пробивается тревога, ожидание прилета «чёрных аистов»:

Спить вона чутко, може, деś скрикне дитина
в іншій країні, іншою мовою світу.
Навколо ліжка на пальчиках ходять тіні,
доки їхні сліди не починають кровити...

А вона все стрічки заплітає у сиве волосся,
вкладає спати ляльок. Тихше, мої маленькі.
Я почитаю вам на ніч Маріо Варгаса Льосу,
допоки за вами не прилетять чорні лелеки... —

* Звільни мене (італ.)

ей, на ближайших страницах сборника, отвечает голос молодого поэта Сашка Обрия, искренне ощущающего себя «на передовой добра и любви»:

*Я виправлю все! Я на передовій!
Я — доменищик слова, актор!
Згаснуть колись смолоскипи війн.
А як жити в мирі?! А хто
надалі вселятиме віру в любов
тим, хто хильнув убивств?!
Під зливами «Градів», у дотах, либонь,
хто з них себе не погубив?
Чи щастя потому постане з руїн
гордині, прокльонів і зла?*

И в этих словах — совсем не напускной оптимизм, но объективно существующая сегодня потребность новых общественных сил Украины «выправить всё» и выстроить гармоничность и справедливость бытия на своей собственной земле. Дорогого стоит сегодня эта позитивная, созидательная энергия молодого поэтического слова Украины!

Думаю также, что свою, и отнюдь не малую, цену имеет и тот факт, что проект «Международная Славянская Поэтическая премия» успешно реализуется уже в течение пяти лет, не смотря на полное отсутствие какой-либо официальной поддержки за всё это время. Здесь, конечно, необходимо помнить, что в результате крымской аннексии и войны на Донбассе Украина утратила за последние четыре года активов на сумму более 100 миллиардов долларов — по оценке известного европейского эксперта Андерса Аслунда. Конечно, нельзя забывать, что объективно экономическая и финансовая ситуация в стране остаётся крайне сложной. Но и антизаслуги отечественной бюрократии, неизменно финансирующей культуру то по остаточному, то по нулевому принципу, тоже заметны невооружённым глазом.

И всё же конкурс МСПП живёт, набирает обороты, становится популярным, с каждым годом число конкурсантов и стран-участниц растёт. За миновавшее пятилетие в Конкурсе МСПП приняли участие молодые поэты из Армении, Беларуси, Болгарии, Великобритании, Грузии, Казахстана, Латвии, Молдовы, Польши, России, Словакии, США, Украины, Чехии. При этом почётны-

ми званиями лауреатов и дипломантов Конкурса были отмечены поэты-конкурсанты из девяти стран — Беларуси, Болгарии, Латвии, Молдовы, Польши, России, США, Украины и Чехии. Порадуемся за творческих молодых людей, чьи достижения в поэзии были справедливо отмечены представительным международным жюри!

Предыдущие четыре сборника МСПП выходили в январе или феврале. Нынешний, пятый, том чуть запаздывает — на улице уже вовсю бедокурит месяц март. Задержка объяснимая, ибо финансовые и организационные трудности издательского процесса, как уже отмечено для более общей ситуации, пока только нарастают и нарастают...

И миновавшие месяцы нынешней зимы выдались особенно нелёгкими — так много приводила она с собой серых и чёрных, промозглых дней, словно бы бездушных и безфамильных... Так безжалостно напоминала о том, что всё чаще, с каждым годом, уходят из жизни друзья, соратники, люди ближнего творческого круга.

В горькой жатве миновавшей зимы жившие рядом и дарившие единоверие — поэты Дмитрий Ильин, Лилианна Сашина, Анатолий Перерва, филолог Игорь Михайлин, философ Мирослав Попович... И уже на пороге издавна мрачных мартовских ид — потеря для всего мира, уход гениального учёного, символа мощи человеческого духа Стивена Хокинга.

Но вот и твёрдый знак — мыслитель Стивен!
Телесно вдрызг разбит, но духом дивен,
не глины ком, не Голем — человек! —
он праведных ко мне ведёт упрямо —
Платонова Андрея, Мандельштама,
в чьих судьбах — весь наш беспощадный век...

Март нахлынул тремя неделями снежных метелей, заваливших Харьков, да и большую часть Европы, непролазными эпическими снегами. И вот наконец — первые солнечные дни, хмельные талые снега — потоки, заводи, разливы. Пятый, едва ли не юбилейный, том, новый сборник поэзии молодых, выходит в связке с оживающими весенними надеждами. Всего-то день-два яркого полуденного солнца отделяет тревожную тональность мартовских ид, от оживающих, свежих надежд, от лиризма и крылатых

мечтаний «Марсианских хроник». Даром, что оба эпитета порождены именем одного воинственного римского бога.

В воздухе уже явственно витает вечная детская и задумчивая поэзия безудержного мечтателя Рэя Брэдбери, запах его «вина из одуванчиков» — и земного, и марсианского. И почему-то рядом с реянием мальчишеских воспоминаний Рэя ко мне снова приходит дыхание стихов любимейшего из поэтов, Арсения Тарковского. Наверное, потому, что в его стихах живёт та же беззаветная преданность святому первородству детства, та же, — распахнутая, словно бы незащищённая, искренняя и страстная, — полнота любви. И эта бескрайность поэтического чувства явно сродни бесконечности самой Вселенной.

И конечно, не только ракеты Илона Маска, помеченные соколиным именем, поднимут нас в обозримом будущем на седьмые небеса, где человеческий интеллект и отважная мечта сливаются воедино. Свою долю отваги и решимости для стартов и полётов подарят миру и те самые, — необъяснимые, счастливо приходящие ниоткуда, — откровения поэзии, коды и шифры духа, которые способны свободно перемещаться в пространстве и во времени. Недаром несравненный мыслитель Иммануил Кант соединял в мощи своего мировоззрения звёздную Вселенную и космос человеческого духа: «Две вещи наполняют мою душуечно новым восхищением и благоговением — звёздное небо над нами и нравственный закон внутри нас».

Сергей ШЕЛКОВЫЙ

**ТВОРИ УЧАСНИКІВ
КОНКУРСУ**

**ПРОИЗВЕДЕНИЯ
УЧАСТНИКОВ КОНКУРСА**

Олена Кицан

Україна

перша премія

* * *

а він би хотів перенести її
на руках через ніч
та вона виривається і біжить
по розпечених зорях у невідомість
обабіч Чумацького шляху
замордовані тіла Беатріч
душі яких із цікавості
залишилися у Содомі
вже тебе не спіймати
перестрибуєш через будинки аби
відшукати вогонь Прометея
у вікні де не спиться
де за ніч нарастають на стінах сніг
як плісняві гриби
Аріадна мовчки у закутку
в'яже Тесею дорогу на спицях
а ти гостем незваним
як цвяхом у їх дерев'яний світ
мов голодний метелик
летиш по вогонь у кратер
а на крилах твоїх
Старий і Новий Завіт

яких ще за Брайлем
ніхто не зумів прочитати
а він би хотів перенести тебе
через ніч на руках
і покласти тебе ще сонну
на біле латаття
та великокаліберні сльози
в твоїх сталевих очах
змогли упритул його розстріляти...

* * *

він хотів торкнутися твого серця
а лише струсив яблуневий цвіт
із твоїх грудей

хотів почути твій голос
та не зміг зняти павутину з вуст

уже другий місяць його пальці
живуть у твоїм волоссі
а ти й досі не дозволяєш їм
звити там гніздо

і коли ти виходиш у двір
перекинувши тінь через плече
і коли ти відганяєш лелек шаблями вітрів

він стоїть
наливається кров'ю

але не знає
як передати тобі через паркан
насіння від самотності

* * *

з корабля що тоне першим тікає привид
і йде по воді до берега
добре що ніч
вітер хвилює коням морським нечесані гриви
і заплітає в них
водорості протиріч
я й забула що ти за одне з мусонами
і все тобі з рук
виходиш з води сухим
приходиш тоді коли я напів-я напів-сонна
а в спальній кімнаті
навхрест чумацькі шляхи
море у вазі про що воно? квіти зі сіллю
риби від туги німої
пливуть на шипи
мушлі трублять приречено: знову весілля
ночі і дня
дивись не проспи
зорі проводять дні на дні Маріанської впадини
де чорні пейзажі
й холодне мовчання струн
виходять на берег води при жовтому світлі лампади
нічийні обручки п'ялить на себе Сатурн

не оглядайся позаду в засаді всі ті безіменні
і може ти щось забув
у їхніх глибоких очах
розкраяний сон на двох а хочеш до мене?
іди та не бійся
бо пси Гекати гарчать
змії-комети з-під ніг пілігриме ну де ти?
ніч витягає
місяць-мачете з чохла

знаєш кити не втримали нашу на двох планету
знаєш
для моря ми теж антитіла

* * *

Цей дотик виною усім землетрусам,
цей подих ураган спричинив.
І Рим наших тіл не врятують гуси —
загинуть під руїнами снів.

Бо хто вони ті, що з'єднують руки?
Доволі часто не ті, не ті.
Жінки з висоти своїх закаблуків
не бачать затоптану тінь.

Не доходять листи із кухні до спальні,
на вікнах колючі дроти.
Навіщо мені ті сукенки бальні,
якщо їх не знімеш ти.

Бо як завжди в недосяжній зоні
смакуєш не каву, а чай.
А я до вікна тулюся вазоном,
і руки кричать.

* * *

лебідь білий лебідь чорний
пливуть по моїх зіницях
воду каламутять
тікайте смарагдові рибки

бо не бачити вам більше
ні крихти світла

лебідь чорний лебідь білий
обережно передають слова
один одному
з рота до рота
як замовляння на теплу весну
а під крилами любов ховають
аби хто не зурочив

лебідь білий лебідь чорний
скубуть сонце за вуса
та й не бачать тіні
за своїми спинами
хапаю їх за шиї
та й зв'язую докупи

щоб не розлучалися

* * *

А вона все складає руки по-материнськи,
і нервово колише свій мокрий погляд.
Неслухняні сльози випадають з колиски,
утворюючи гейзери болю.

У налитих грудях вже молоко докисає.
«Де ви, зозуленьята? Дайте хоч вас нагоду».
Губи її цитують пророка Ісайю,
а в матці її добувають чорну руду.

Спить вона чутко, може, десь скрикне дитина
в іншій країні, іншою мовою світу.
Навколо ліжка на пальчиках ходять тіні,
доки їхні сліди не починають кровити...

А вона все стрічки заплітає у сиве волосся,
вкладає спати ляльок. Тихше, мої маленькі.
Я почитаю вам на ніч Маріо Варгас Льосу,
допоки за вами не прилетять чорні лелеки.

* * *

а вони все йдуть у чорних сорочках
тразою в небо до Бога у найми
а могли ж би тобі заглянути в очі
чи передати записку принаймні

лишають сліди а в слідах чорнобривці
і вітер щеням побитим
біжить позаду і просить пити
а в них лише Лета з криниці

і мама чекає їх непорушно
заросло подвір'я вінками
ні дощ ні сніг її не лякає
обіперлась на неї груша

так простояли вдвох дві зими одне літо
павуки у волосся круки на ганок
а внучки-сучки праЛоліти
виносять скриню вперед ногами

* * *

окрім одного сну на двох
є ще світлина
де нам зовсім не тісно
труться одна об одну посмішки
шелестить волосся
та є ще рубікон поміж нами
червоне вино вивільняє
наших пташок із клітки
і вони пішки простують до вирію
волочачи за собою крила
ні разу не вмочені в небо
аби вже
заховавшись за обрій
сказати те
що не римується

осінь

а ти ще не роздягнув жодного дерева
не зігрів жодної жінки
і на крилах птахів тобі не знайшлося місця
навіть до середини Дніпра
а сонце вже так далеко
що не наздогнати
а осінь вже така глибока
що не виплисти
падає листя у твою тиху постіль
і розбивається об чорне каміння снів
бо хто вона та
що відвертає від тебе обличчя
за колючим дротом дощу?

що ховає від тебе обличчя
в пишне волосся дощів?
під вікнами сичать вітри
ламають дерев кістляві пальці
а твої ще такі невинні
під них би клавіші білі-білі
чи м'якуш тіла
допоки ти не зігрів жодного дерева
не роздягнув жодної жінки
осінь
інь

* * *

як жити далі коли заснули вулкани
висохли ріки а в хмарах осінні дощі
приміряю на тебе з чужого плеча слово «коханий»
підбираєш до мене від чужої квартири ключі
тихо так тихо у синьому горлі неба
на шиях птахів повідками пісні сумні
не лякає мене ні клітка жива ні руки-тенета
усі пори року все одно у моєму вікні
мисливці обоє йдемо за здобиччю слідом
у тебе приманка обручка а я голіруч
під ногами гострим камінням сльози Ніоби
а на конверті неба плавиться сонця сургуч
під час поцілунку обмін групами крові
нам рóздано ролі але не ті не ті
зриваємо маски виходимо з гри достроково
затиснувши ніч між колінами наших тіл
я мов та жінка-химера родом з бароко
не пиши не дзвони не лови мене в снах
бо між нами небесні рифи лакуни глибокі
гори як шахи переставляє буддійський монах.

* * *

на твоїй паранджі
сліди чоловічих губ
що шукають твого замуваного голосу
їм лиш би забити цвяха
у твоє мовчання
тсс
це вагітні черепахи
ступають на берег свого дитинства
відшуковуючи свої сліди
у слідах зірки
і так сухо в сільничках твоїх очей
і так шумно у мушлі твого серця
та це вагітні черепахи щось копають
чи то колиски
чи то могили
кажеш їм поспішати
бо скоро приплив
вода збиває тебе з ніг
і кидає наче медузу на рифи
у чийсь гострі руки
руки гострі чийсь
мироточиш
у сухі піщані вуста
і проростаєш криком
всі голоси незнайомі
всі голоси ні про що
тсс

* * *

в одному кінці міста
чоловік читає газету
про те
як дощ до смерті
затоптав квіти
в іншому кінці міста
у чоловіка мимоволі
затремтіли пальці-пензлі
бо де тепер узяти фарби
аби намалювати
нестиглі очі зеленого дівчиська?

* * *

щоранку викочую гарбузове сонце
назустріч самовпевненим ікарам
в яких крила заправлені у кишені
навіщо їм моє небо
з білими китами хмар?
тільки я розумію їх синю пісню свободи
тільки я можу зчитати
півтографи з пергаменту їхніх спин
білі кити хмар
в їхніх очах
сіль з усіх чотирьох океанів
кладу сонце на стіл
вирізую очі рота
і прямую з ним углиб осені
щоби випросити ще трохи
золота днів

* * *

зранений звір на снігу
з відкритої рани якого
б'ють ключем снігурі
жодного звуку
з його глибокої пащі
хоч відро закидай
а слова не витягнеш
і скільки світла
в лампадках його очей
що злітаються душі
гей нявки гей чугайстри
ця жертва для вас
танцюйте свій дикунський танець
раз два три
раз два три
розтанцюйте дерева
хай зійдуть зі свого
насидженого місця
і покочують туди
де безпечно
де не здирають
живцем кору
не питають про вік
а птахи ще вміють
бемоль від діеза відрізнати

* * *

замість дитини виношую сльози і біль,
рвуся у вирій, а тінь тримає за ноги.
небо моє — у сузір'ї цвяхів дерев'яна підлога,
а сніг, що довкола, лише розсипана сіль.
гострі дерева, мов спиці, а пісню не в'яжуть,
болять їм ті кільця, мов обручки з пальців чужих.
чи хтось ще колись переступить мій мокрий поріг,
хто Вавилонську зі мною будуватиме вежу?
йди, відпусти, ти з дощами, а я на північ,
волоссям вросаю у небо — тут буде мій дім.
віддаю тобі вирвані з м'ясом ночі і дні,
не злякають в одному ліжку нас треті півні.
вигораю до тла, згустки сліз застигають воском.
хтось нерідний мені принесе за щокою живої води.
у цієї псевдозими замело усі виходи й входи,
розкололося навпіл серце горіхом волоським.

Наталя Федько

Україна

друга премія

І зігріється осінь...

Осінньому щастю

Ця осінь плаче гірко і надривно,
Немов на світ ображена вона.
Тривожна ніч... Вже скоро — треті півні.
Моя журба припала до вікна.
За ким скучаю — рідне серце зна...

Думки про Тебе, мов перлинки дива —
В моїх долонях. Щирості струна
Бринить... А осінь... Знаю, що вона
Закохана також. Свої пориви
В дощах і вітрі посилає нам.
Кого кохає — скаже лиш зіркам.

В коханні буде осінь ця щаслива.
Про це шепочуть стомлені сади.
І вранці вщухне дика сумнозлива,
Всміхнеться вірш новий... Чиї сліди
На стежці мрій саянули промінцями?
Твої! Тож вірю — нашими серцями

Зігріється ця осінь. Тиша. Ніч...
Я зруйнувала клітку протиріч
І — змучена — вдивляюсь в Незбагненне...
Тобі розкажуть зорі все про мене.

Ми не розминулись

Пам'яті Людвіга ван Бетховена

Нерозгаданий. Незбагнений.
Ти — нічий, ти — для всіх, Маестро.
Біль симфоній пройшов крізь мене,
Освятивши і зими, й весни.

Ти обпік мене гіркотою
І кричав: «Не піддайся слабкості!»
Мудрий Майстре! Чи стала тою,
Котру пустиш до Храму Радості?

Рідний, строгий мій... Я б хотіла
Йти з тобою прозоріння скверами.
Бал хаосу. Пажі, атіли...
Ну а ми розминулись ерами.

Втім, чого це я? Ніч минає,
Військо Нот, як завжди, згуртоване.
Вірш мій квіткою в зелен-гаї
Посміхається до Бетховена.

Лист до тебе — в долонях Часу...
Мушу йти до своєї Вежі...
Ти скажи Кобзарю — Тарасу,
Що його я люблю не менше.

Нарешті — відпустила...

Пам'яті Л.

Сивий вечір розправив крила,
Заспівав про ніжність зірок.
Все життя я себе творила,
А стомила — за крок...

Мефістофель у шибку стука:
— Ти зневірилась. Ти моя.
Посміхнись крізь колючу муку:
— Я щаслива. А ти — бур'ян.

Прилетіла Душа полинна,
Потойбічна, але близька,
Щоб погрітись бодай хвилину
В розіп'ятих моїх рядках.

Ой, як часто цю рідну Душу
Закликала в свій вірш і сон!
А тепер зрозуміла: мушу
Не тримать її за хітон.

Павутиння прощань... Скорбота.
Їй потрібно без мене йти.
В Потойбіччі — Її свобода.
В мене ж — інші шляхи й мости.

Враз сльоза моя покотилась
По зимовім Її крилі.
Полетіла... А я лишилась
Геть самотньою на землі.

Їй потрібно летіти вище,
А мені йти без Неї — далі...
Як забути це попелище?
Ніч заплакана — без вуалі.

Туга котиться в прірву брилою.
Я жива, хоч безкрила ще.
Завтра я поділюся силою
З сиротою-дощем.

Не вічна, але нерозгадана...

Руки мої натовлені до неприємності.
Чи заточу світ-смарагд під оправу свою?
Рими мої подерті від несвідомості
Тих перехожих, що стріла в зеленім гаю.

Лячно мені. Гостролезе прокляття емпатії...
Зимно мені. Туга світу вже вмерзла в думки.
«Світе шалений! Та досить вбивати і спати, і...» —
Крикнути хочу, та сплутала Вічність рядки...

Знаю, крізь мене кити із морів викидаються
Й тихо вмирають під погляд байдужий юрби.
Бачу, повз мене комети летять, сперечаються.
Хочеться знати їм, як це — вогненно любить...

Зморшки на Сонці. А в серці — вулкани й западини.
Вміння кохати не схопиш у снах на льоту...
Так, я не вічна. Та сотні віків — нерозгадана.
Зранена натовпом, зцілююсь. Вірю. Росту.

Те, чого не зречусь...

В моїй руці чужий засяяв меч,
І я пішла із воями Епохи,
Щоб Звіра подолать. «Libera me»* —
Шепоче Україна. Всі дороги
Ведуть мене до неї. Це мій День:
В долоні Часу зливою проллюся.
Ні Музи, ні Вітчизни не зречуся,
Тому й не загублюсь. Ні з ким. Ніде.

Слова — мов колоски. Не розгубить,
Плекати їх — така в поетів доля.
Кобзарю, чуєш? Молиться тополя,
Щоб щезли, мов туман, кати й раби
Із нашої землі... Яких паролів
Чекає Космос?

Я бачу шлях не був легким,
Але тепер... Світає...
бідну хату край села
І матір, що на панщину пішла.
Чорнявий хлопчик горнеться до мене.
Тарасе, ти?! Щемлива мить. Священна.

Розтанув сон. Та я вже знаю, з ким
Зустрінусь я на березі Ріки
Й оновлену Вкраїну привітаю...
Мого народу шлях не був легким,
Але тепер... Світає...

* Звільни мене — фраза з «Реквієму» Джузеппе Верді.

Нічия...

(хроніки безсоння)

I

Рідна, але інша...

Несподіванок все більше з кожним роком

Від Тієї, що загинула нескореною.

І намагаюсь не питати, чому пішла за Обрій

Дівчам синьооким,

А приходить у сни сивілою сивою

Чи дорослою жінкою-воїном,

Котра меч у руці стискає...

— Звикай, дорога посестро: вже не така я,

Якою ти мене знала колись.

Чую, як сколихнулася боєм лютнева вись,

І постаті дві з'явились на обрії, як два розділи

в книзі космічній:

Вона і чорний лицар у масці.

І схрестили ці двоє мечі, як колись — у сиву давнину.

Я — лиш літописець їхніх битв. Та ніяк не збагну,

Чому в світі цьому почуваюсь чужинкою.

Якщо Янгола поранять, крапля крові впаде

сніжинкою

З Небес — на плече тому, хто вміє любити.

II

Чому не вірю юрбі

Я ніколи не розчинюся в юрбі,

Навіть — якщо розчинюся...

Є така позначка на Душі: «Вміє вогненно любити».

На моїй Душі — є. Тож нікого не боюся...

Наталю, найбільше я хочу,

Щоб ти вільною стала від думки юрби,

Нікому не дозволяла себе змінити...
Ти так не ридай невтішно, що я помираю,
В твої примандрую сни,
От тільки себе не зрікайся....
А юрба стоголосо сичала:
«Ага-а-а... Ти вільна. Значить, кайся!
Ти мислиш — значить, тебе віддамо
на поталу скорботі
Будь сірою, такою, як всі!»
А Та, що загинула нескореною,
Всміхалася морозно й босоніж ішла по росі
Назустріч мені: «Пам'ятай, для чого живеш, і хто ти.
Більше вір шляхетним мерцям, аніж ницим живим».
Ранок настав. Зникла Вона.
І не почую, як співа в небесах херувим.
Замість снігу білого летить згори попіл печалі.

III

Хто ж він?
У тих двох — перемир'я. Що ж буде далі?
І хто той лицар у чорному, надто схожий на...
Декого з тих, земних фарисеїв,
Котрі гризуть усе, що цвіте,
І славлять все хворе, кволе й пусте?
Це Мефістофель — слабкостей людських шукач...
Коли жива була, нічим він мене злякати
і спокусить не зумів,
Тому вбив руками юрби...
А ти, рідна, не плач,
Ти донька Сонця, вихованка вільних громів,
Подруга Весни...
Не личать сльози тобі.

IV

Хто куди ітиме?

«Чому так зимно мені в цьому світі?

Живі — нібито — пазурами в серце впиваються,

А потойбічні душі — кров з моїх ран витирають?»

Зависли питання чорними краплями

на зболеній Душі...

Нешвидко відповідь прийшла:

— Ранять тебе люди трагічно чужі...

Та є і такі, з ким серцем зростешся навіки...

Не тільки й світла, що... в очах моїх заплющених.

Запам'ятай: той, хто хоче любові,

А сам холодом ранить — просто шахрай...

Або каліка.

Теплота серця — вона просто є. Не за щось.

Просто так.

Вона всеосяжна й цілюща.

Сині озера очей сльозою сяйнули:

— Все, чим я жила — твоє тепер...

Ти не кляни болюче минуле,

В ньому сплелись всі жалі, прозріння

й здобутки забутих ер,

В яких ти жила колись... Але забула...

Чуєш? Для тебе вічний збирач таємниць

У квітучому гаї співає?

Не питай у холодних зірниць,

Чому поміж сірими правди немає.

Вона була. Плакала невпізнаною. І зів'яла.

Мушу знову прощатись і в бій іти...

Цілої Вічності замало,

Щоб пояснити все.

Але ти маєш знати, сестро: це не ти — нічия.

Це в нас із тим вершником чорним — НІЧІЯ.

Поки що — ніхто з нас не переміг.
Бачиш, можуть зими скоро забути,
що таке білий сніг...
А планета крутиться, хоча і не так шалено,
Як хотіла в свої шкільні роки — коли нас не було.
Прокидаюсь...
Ще ніч. Б'є нулями в очі незриме табло.
НІЧИЯ.

Алесь Замковскі /
Алесь Замкоўскі

Белоруссия / Беларусь

т р е т я п р е м і я

маленькае зярнятка

я дакрануўся да цябе
і ты не заўважыла маленькае зярнятка
якое
я пасадзіў у табе
а ў маленькім зярнятку
бяссонныя ночы і сотня пытанняў
навошта?
а ў маленькім зярнятку
трымценне рук і сляды на пакусаных вуснах
а ў маленькім зярнятку
такое маўчанне шалёнае
што і Вавілон не здолее гаварыць
і пакуль ты імкнешся апрытомнець
даўгія корні растуць
скрозь нервы і вены
ажно да валос
скрозь кожнае слова і позірк наўкола
скрозь цень
што кладзецца на твой ложка
карані аплятаюць сутнасць

дыхаць складана
у горле засцінуліся
адчувальныя камякі багны
у вачох няўцямны бляск сонца
захінутага ці тое купальскім попелам
ці то пухам таполяў
і ты выходзіш у свет
каб здабыць атруты
ці мо нечага
супраць алергіі
прыкрай блізкасці

маленькое зёрнышко

я прикоснулся к тебе
и ты не заметила маленькое зёрнышко
которое
я посадил в тебе
а в маленьком зёрнышке
бессонные ночи и сотня вопросов
зачем?
а в маленьком зёрнышке
дрожание рук и следы на покусанных губах
а в маленьком зёрнышке
такое молчание шальное
что и Вавилон не способен говорить
и пока ты пытаешься очнуться
длинные корни растут
сквозь нервы и вены
вплоть до волос
сквозь каждое слово и взгляд вокруг
сквозь тень
которая кладётся на твою постель

корни оплетают суть
дышать сложно
в горле зажалась
чувственные комья топи
в глазах невразумительный блеск солнца
запахнутый или купальским пеплом
или пухом тополей
и ты выходишь в свет
чтобы добыть яда
или чего-нибудь
против аллергии
противной близости

наша зямля

зямля
на якой гараць храмы

зямля
у якой ляжаць чарапы прабітыя крыжамі

зямля
на якой дзеляць адвечнае
але не здольныя праспяваць пачутае

зямля
з якой выціскалі ваду
і частку ўсё ж выціснулі

зямля
дзе нулі ёсць нечым
і мала для каго нічым

зямля
на якой заостраныя іклы
не перакрываюцца цнатлівымі ўсмешкамі

зямля
якая заўжды парываецца стаць новай
нават пад ўладай наўя

наша земля

земля
на которой горят храмы

земля
в которой лежат черепа пробитые крестами

земля
на которой делят исконное
но неспособные пропеть услышанное

земля
из которой выдавливали воду
и часть всё-таки выжали

земля
где ноли есть чем-то
и мало для кого ничем

земля
на которой заострённые клыки
не перекрываются невинными улыбками

земля
которая всегда стремится стать новой
даже под властью мертвецов

ГОЛАС

ты не можаш сказаць ні слова

не таму, што рот завязаны
не таму, што не хочаш размоў
ці абрала ў жыцці маўчанне

голос знік
ты гукаеш яго па завулках і вуліцах горада
ты шукаеш у кубачках кавы
у шклянках з соллю і содай
выглядаеш яго між зор
між аблокаў
між хмар і маланак

я на пошту іду
каб адправіць для цябе свой шурпаты голас

кожны гук у асобнай абгортцы

вось галосныя
вось санорныя
у куточку — у нескладовае
дж і дз
і вядома — мяккасць

паштальёны кажу
асцярожна

не паблытайце тут нічога
гэта ўсё дзеля той
што голас свой згубіла

ёй патрэбна
а я патрываю

ды й навошта мне гэты голас
калі ёй не магу сказаць
прашаптаць
прастагнаць
мой голас — неадладжаны інструмент
а ў яе ўсё атрымаецца
яна зможа адаптаваць пад сябе
усё мае гукі

сам паеду ў парк гарадскі
веру: там яе голас
між галін пераплеценых траўнем
у шуме халоднага ветру
у спевах птушак-самотніц
у гудзенні атракцыёнаў
у дзіцячых дурных галасках
і ў нашых маўклівых размовах

пакладу у пасылку з голасам
толькі адно напісанае слова

вазьмі

ГОЛОС

ты не можешь сказать ни слова

не потому, что рот завязан
не потому, что не хочешь разговаривать
или избрала в жизни молчание

голос исчез
ты аукаешь его па переулках и улицах города
ты ищешь в чашечках кофе
в стаканах с солью и содой
высматриваешь его между звёзд
между облаков
между туч и молний

я на почту иду
чтобы отправить для тебя свой шероховатый
голос

каждый звук в отдельной обёртке

вот гласные
вот сонорные
в уголочке — у краткое
дж и дз
и конечно — мягкость

почтальонке говорю
осторожно
не попутайте здесь ничего
это всё ради той
что голос свой утратила

ей нужно
а я потерплю

да и зачем мне этот голос
когда ей не магу сказать
прошептать
простонать
мой голос — ненастроенный инструмент
а у неё всё получится
она сможет адаптировать под себя
всё мои звуки

сам поеду в парк городской
веру: там её голос
между ветвей переплетённых маем
в шуме холодного ветра
в пениях птиц-отшельниц
в гудения аттракционов
в детских глупых голосах
и в наших молчаливых разговорах

положу в посылку с голосом
только одно написанное слово

возьми

восеньскае

вецер вуліцу атруціў
жоўтай крывёй.
разляцеліся кроплі,

і адна з іх на тваёй далоні,
як паведамленне пра вайну,
як выпіска з працоўнай кніжкі.

скрозь дзіцячыя ўсмішкі
цякуць радкі.

гэта ідал хоча здавацца прыгожым.

гэта ты адолела наступны level
кастрычніцкай стратэгіі.

і пералічыла ўсе слёзы
свае і чужыя
на шкле, нацёртым да
боскай празрыстасці.

на ўсіх фотаздымках выразаны
вядомыя вочы.
замест іх — мае.

не расказвай пра гэта
нават тату.

інакш экскурсія скончыцца заўчасна,
інакш вялізныя цёплыя драўляныя дзверы
стануць дзвярыма маленькімі,
бляшанымі.

осеннее

ветер улицу отравил
жёлтой кровью.
разлетелись капли,

и одна из них на твоей ладони,
как сообщение о войне,
как выписка из рабочей книжки.

сквозь детские улыбки
текут строчки.

это идол хочет казаться красивым.

это ты одолела следующий level
октябрьской стратегии.

и пересчитала все слёзы
свои и чужие
на стекле, натёртом до
божьей прозрачности.

на всех фотоснимках вырезаны
известные глаза.
вместо них — мои.

не рассказывай об этом
даже папе.

иначе экскурсия закончится преждевременно,
иначе огромные тёплые деревянные двери
станут дверями маленькими,
жестяными.

калі ёсць

выцягні
ўсё што было ў табе
выцягні
і аддай
мокры асфальт, які пераламанымі кавалкамі
ляжыць каля сметніцы
рудога сабаку, хутчэй за ўсё сучку
(здалёк не бачна),
з перабітай задняй левай лапай
«ліхтар» пад вокам 40-гадовай п'янчужкі
лямпачку з пад'езда, дзе сотні мошак
штовечар ладзяць маўклівую вечарыну
заплеценую ў начное лісце поўню
дзве маленькія разынкі,
раніцай выкалупаныя з булачкі
аддай
калі ёсць чым ўсё гэта замяніць

если есть

вытяни
всё что было в тебе
вытяни
и отдай
мокрый асфальт, который переломанными
кусками лежит около мусорницы
рыжую собаку, скорее всего сучку
(издалёка не видима),
с перебитой задней левой лапой
«фонарь» под глазом 40-летней пьянчужки
лампочку из подъезда, где сотни мошек

каждый вечер устраивают молчаливую
вечеринку
заплетённое в ночную листву полную луну
две маленькие изюминки,
утром выковырянные из булочки
отдай
если есть чем всё это заменить

Сашико Обрій

Україна

т р е т я п р е м і я

на передовій доброти і любові

Я виправлю все! Я на передовій!
Я — доменщик слова, актор!
Згаснуть колись смолоскипи війн.
А як жити в мирі?! А хто
надалі вселятиме віру в любов
тим, хто хильнув убивств?!
Під зливами градів, у дотах, либонь,
хто з них себе не погубив?
Чи щастя потому постане з руїн
гордині, прокльонів і зла?
Іуди будують старий Ізраїль
і зводять новітній Бедлам.

Війна. Хоч давно її суть не нова, —
та після душевних розрух
як житимуть діти борців і минулих виборців?
Душа потребує реанімувань
і кисню протягнутих рук.
На ній би тату зі словом «Любов» вибити!

МИ ВСІ стоїмо вже на передовій
моралі, тепла і усмішок —
не кинуті хлопці в розпечене жерло битв!
Ми всі перетягуєм совість свою,
мов спільний канат. Голосніше
дебати бринять... А чи навчено жертв любити?..

Найлегше — зневажити відповідальність,
важким тягарем на бійців перекласти.
Хай тягнуть підводу покірні воли батьківщини!
Війні платять щедро, як віповій дамі, —
життями, протезами, кров'ю під пластирем!
Тим часом, сліпі шахтарі у підземних божницях
волають до Шиви.

Йде битва. Не на ефемерному полі.
А поруч. Між нас. В головах і душах —
зіткнення між слабодухістю й силою волі.
Та вже не воскреснуть померлі... Ніколи!
Воля ж — не конституційне удушся,
а вміння творити життя, в думці нищити кволість!

Омріяне «завтра» не виросте з болю.
Для щастя війна — найбільніше із добрив.
Болюче питання в очах: «Як не ми — то хто?»
На передовій доброти і любові
ми всі стоїмо — в цьому сила і доблесть! —
Поети й народ — не самотні бійці АТО!

пілоти осінніх прерій

Втерши носи сікорським та магелланам,
що стерновими стихій палко марили стати,

линуть, величні і крихітні, маги лану
ввись на шовкових мереживних аеростатах.

Всі пілігрими, подих затамувавши,
вклякли на місці — понурі, німі дилетанти.
Розчленувати на часточки атом не важко —
важче лиш мрійникам, власне, до мрій долітати.

В небо летять пілоти осінніх прерій.
Вітер свобод обдуває серця павучі.
Що їм щоденних марнот і дрібниць перелік?
Як неозорість окреслити звиклим до «вужче»?

Линуть до хмар павутинні летючі голландці,
хоч і народжені повзати в листі сирому.
Хтозна й відколи літають отак безсоромно...
Втім, і павук може бути у небі галантним!

аптека

«Аптека», «Продукти», церкви, кандидати у мери.
Заправки, зупинки, маршрутки, базар, перукарні.
Кіоск «Свіже м'ясо» — жертovníк прадавніх шумерів.
І написи «Петя — козел», та «Ісус» на паркані.

«Аптека», «Горілка», «Аптека», «Цигарки», «Аптека».
Фаст-фуди, кав'ярні і — їсти і їсти і їсти!
Миські схарапуджені натовпи — орди ацтеків,
а морди з бігбордів — іспанці епохи конкісти.

«Юрист», «Адвокат», «Готівкові кредити» і банки.
Приватні, ощадні відділення «щастя» та «волі».

Міняти, платити, складати, плести, дерибанити.
І бігти: праворуч, ліворуч, праворуч, ліворуч.

Студенти, бомжі, лікарі, водії, будівничі.
Чинуші, бухгалтери, менеджери, консультанти.
Край хутору хатка дрімає — остання дзвіниця,
остання фортеця, святиня.
Хоч пан, хоч султан ти —

тебе виглядатиме завше бабуся Орися —
дитинства твого вартовий, мудрий бібліотекар
степів і усмішок твоїх.
Бийся! Бійся! Борися! —
«Аптека», генделик, «Аптека»,
«Надгробки», «Аптека»...

паперовий

Народжуючись, цуценята
виростають, стають собаками.
Кошенята стають кішками і котами.
Корівки приводять телят, що стануть корівками.
Коли народився я — моя мати
принесла в руках папірець.

І я сам став тим папірцем, а він став мною.
Спочатку я літав паперовим літаком поміж хмарами.
Пізніше батьки змайстрували з мене
паперовий корабель
і посадовили його на люстро весняної калюжки.

Пливи, мій кораблику, тільки пливи!
За стернового хай править тобі мудрий вітер...

Щоразу, відправляючи мене в наступне плавання,
до щогли прилаштовували нове паперове вітрило.

І вже не десятки, а сотні таких вітрил
обліпили мене густо, неначе весняні котики.
Проте, під вагою їх плисти ставало дедалі
важче і важче.

І настав той день, коли папірці
замість того, щоб з вітром тягнути за обрій,
потягнули мене на самісіньке дно калюжі.

Пливи, мій кораблику, тільки пливи!
Потонувши, відроджуйся знов папірцем
в материнських дбайливих руках
і струшуй з плечей своїх паперових

паперовий тягар
паперових вітрил,
паперове життя,
паперових людей,
паперову вуаль
з паперових очей,
мов пожовкле кленове листя...

дбрнч

Що то за дивний напис
на стіні напівзруйнованого будинку —
«ДБРНЧ»?
Перше, що спадає на думку —
щире побажання товаришам по службі:
«Добраніч!»
Та це було би надто просто.

Може, це справа рук солдата
із села Дубриничі, що на Закарпатті,
прагнення вкарбувати свою землю в історію?
А може, це — відчайдушне прохання:
«Добринчи!»
І життя, як сліпий кобзар,
сумлінно грає на біс
кілька бравих козацьких пісень,
даруючи воїнові ще декілька світанків,
що зігріють його теплою бронзою променів.
Чи то хизування, мовляв:
«Тут була добірна частина війська.
Знай наших.»
А може, це кодові слова
командира батальйону, що попереджають:
«До оборони — час»?
Як би там не було, на добраніч тобі,
бравий солдате з добірної частини війська,
котрий родом з Дубриничів!
Нехай твій кобзар добринчить свою пісню.
І нехай ця пісня ще довго триватиме.
А раптом обірветься —
до оборони буде ще ціла вічність,
аби передумати всі свої думи,
згадати все, добре підготуватися
і зробити впевнений крок
в тепле ранкове осоння...

Анна Дадика

Україна

д и п л о м а н т

* * *

ящірка у моїй душі неспокійна
куйовдиться думає,
що буває з ящірками на війнах
чи вона вільна
чи хатина її не завалиться
під тиском інформаційним
ящірко ящірко дай мені спокій
світ навколо сипкий кривобокий
і пророків на кожному кроці
сто копій
ще й твої наскоки
ящірка у моїй душі напівсохла
думає господи та за стільки років
чому я не вийшла у передпокій
Не виповзла з рота
не спаслася бігством
Я знайшла б собі іншу душу
не таку жорстоку
ящірко ящірко дай мені спокій

* * *

В лісі звучить надтріснутий голос нявки.
Хлібу просить, з голоду сохнуть губи.
Залиш, бабо, хоч окраєць серед гущавин.
А голос грубий, грубий.
Залазить у груди, губить.
І серце стискає, тисне
Як хрипла мінорна пісня.
Залиш, бабо, хоч окраєць
І я вийду з твоїх зіниць
і залишу тобі очі.
Хоч декілька крихт.
Я залишу тобі крик.
І регоче, регоче.
В лісі звучить хрипла мінорна пісня.
І серце стискає, тисне.

* * *

І сухоребра смерть виходить із води,
бо має привід гіркоти.
І з квітів назбирати меду,
І соку визбирати з череди

Цикадою розспівується вечір,
зізнаючись у прийнятті біди.
Й волошки, як малі предтечі,
синіють вогко з лободи

І час на півшляху до втечі
Не стишує ходи.

* * *

Здається, наступив чорний день.
Це вітер приніс його на руках.
Це осінь дістала його із кишень
і викинула на шлях.

У чорному дні сонце скиглить червоно.
Розмазує тіні по гострих кутах.
Червоне і чорне. Чорне й червоне.
Загусло в думках...

* * *

Безпричинне слово не має сили.
Борсається у руках,
як рибина замучена —
краще б з'їли.

* * *

Так тихо,
ніби хтось придушив вітер.
Тільки я бовтаю ніжками літер
і гризу олівець.

Так тихо
може ходити лиш ніч
в сандалях із липи
опріч

— ні! — саме там,
де біль вроста в ялівець.

* * *

Ти, як розбита барка, проте на борт
сходять сумлінно сумніви і печаль.
Сурми сумні із берега б'ють акорд.
Мацає пальцем струни старий скрипаль.

Можеш — співай як в останнє, бо твій мотив
синій, солоний, розлого впаде у дим.
Барче, краще тобі не знати таких глибин.
Трюм — повний риби, і став уже затісним.

* * *

Холодне металеве небо, гостре, ніби лезо
зі смужечкою кольору біди.
Зозулить вечір.
Квіти в ньому тихі.
І ніби вітер змінює їх настрій :
то квітка-посмішка, то біль у пелюстках.
Тополі — чаплі, що бояться впасти,
здійнявшись вгору на тонких ногах.

І ніжність моя до тебе
це крапля дощу,
що впаде у сухий пісок.
І десь глибоко перестане бути.

Дарья Олексы /
Daria Oleksy

Польша / Polska

д и п л о м а н т

Morze

Ja
stoję przed otwartym
pustym morzem
wylewam słone łzy
wyciskam siódme poty
by napęłnić je
desperacją

Ty
wylewasz poza brzegi
wyplukujesz nadzieję
zdrowe zmysły
rozsądek

Twoje morze
w sztormie
Moje
pełne błota

Море

Я стою перед відкритим
порожнім морем
виливаю сльози солоні
вичавлена до сьомого поту
щоб заповнити ними розпач

Ти
виходиш з берегів
вихлюпуєш надію
здорові сенси почуттів

Твоє море
штормить
моє повне
багнюки

Lucyfer

moje demony
którym sprzedałam duszę
w częściach
i to słabe ciało
na raty bez procentu

grają na mych strunach
jak na harfie najmilszej
napędzają mnie
jak starą maszynę
jak kłamstwo winę

z nich wszystkich
najstraszniejszy ty — Lucyfer
zatykasz usta
wężowym językiem
dusisz serce niewinne
groźby krzykiem

przejmujesz duszę i ciało
pocałunku komplementem
nagle wbijasz kły
pieszcząc jadem

z niewinnym uśmiechem
na emocji huśtawce zostawiasz
po mdłości i wymioty
po uczucie pustki

byś ty tylko mógł wypełnić
moje truchło

Люцифер

мої демони
яким запродала душу
частинками
і це слабке тіло
на виплату без відсотків

грають на моїх струнах
як арфа найкраща
вони мене ведуть
як стару машину
як брехню провини

з них усіх
найстрашніший ти — Люцифере
затуляєш уста
змійною мовою
душиш невинне серце
погрозами

дбаєш про душу і тіло
компліментом поцілунку
раптово підштовхуєш ікла
отрутою лагідною

з невинною посмішкою
залишаєш розгойданими емоції
після нудоти і блювоти
після відчуття порожнечі

тільки ти міг заповнити
мого трупа

Kobieta pustynia

Sahara spękana
pusta, martwa i sucha
bez miłości
gdzie podzielaś się kochanku
dumny kłębie biały
snujący się po niebie
bez uczucia deszczu
delikatnie muskającego
spragnione usta

bez ciebie miłości nie ma
nie kwitną umysłu lilie
Sahara spękana
pusta, martwa i sucha
jej duch zieleni odszedł
w zapomnienia zaświaty
na rzecz kochanki nowej
promiennego słoneczka
przez wszystkich kochanego
gorącego

obejmujesz ją całym ciałem
i duszę oddałeś mężnie
przecież
ukochana cię buduje
reszką życia cichego
skradzionego Saharze
bez miłości
bo sama nie była w stanie
oddać ci siebie całej

martwo trwa przez noce
najchłodniejsze
i dnie okrutne
obserwując swe zastępstwo
w twych ramionach
ciągle sama

kobieta Sahara
pusta, martwa i sucha

Жінка пустеля

Сахара тріснута
порожня мертва і суха
без любові
де подівся коханцю
гордо клубочиться білим
снується в небі
без відчуття дощу
обережно зворушує
спраглі губи

немає любові без тебе
не квітнуть лілії думки
Сахара тріснута
порожня мертва і суха
дух її зелені відійшов
в забуття потойбіччя
на честь нової коханки
променистого сонечка
над усіма коханого
палкого

огортаєш її всім тілом
і відає душу сміливо
ще
закохана будує
залишки спокійного життя
вкрадена Сахаро
без любові
бо сама не була спроможна
віддати себе цілком

мертво тягнуться ночі
найхолодніші

і жорстокі дні
спостерігає свою заміну
у його руках
досі сама

Сахара жінка
порожня мертва і суха

*Переклала з польської
Ірина Мироненко*

Катажина Рачек /
Katarzyna Raczek

Польша / Polska

д и п л о м а н т

Pokora

Myślę o dzisiejszych:
kot mnie podrapał i ananas
spleśniał jak ta
demokracja powieki pochyła
w dół myślę też trochę
o matce i ojcu i babci i wujku
i dzieciach rodzina to jednak
forma z gliny lub
z żebra adamowego
nie powołuję się jednak
na protest i skargi
do moherowych czapek
słów pokoju nie niosę
wypada mi tylko myśleć
ananas się rozłoży
kot rozłoży się w tym
będzie żal a ja
rozłożę tylko ręce

Покора

Думаю про сьогодні:
кіт мене подряпав і ананас
запліснявів як та
демократія постаріла
далі думаю трохи
про матір і батька і бабусю і дядька
та дітей родина це одначе
глиняна форма або
від ребра адамового
не претендую принаймні
на протест і скарги
до мохерових шапок
не несучи слова миру
залишається просто думати
ананас розкладеться
кіт розкладеться на тому
буде шкода і я
тільки розводжу руками

* * *

Kochaj mnie jak kromkę chleba
taki żytni zdrowy chleb
Fitness kochaj tak jak mnie

Kochaj mnie gdy tonąc dusisz
swoje wszystkie marne smutki
Miłość cenniejszą jest od wódki

Spółeczeństwo

większość świata
leży w ustach Piłata

gdy zbiera się w nich bagno
zaciska usta i krzyczy
zaraz się udusi

przyjeżdża pogotowie
ale Piłat nie otwiera ust

myje się każdego dnia
z nabożną czułością
ale nie mówi:
jestem piękny

teatr w którym gra
zostaje dziś zamknięty
Piłat rzuca się w kałuże
nigdy już nie zagra

kiedyś nie było jak teraz
za czasów jego młodości
nie umierało się tak

Суспільство

більшість світу
лежить в устах Пілата
коли в них збирається болото
він затискає рота і кричить
задихнуся зараз

прибуває пильність
але Пілат не розтуляє уста

щодня миється
з благочестивою ніжністю
але не говорить:
я красивий

театр у якому він грає
сьогодні закрито
Пілат кидається до калюжі
ніколи вже не зіграє

колись не було як зараз
за часів його юності
не помиралось так

*Переклала з польської
Ірина Мироненко*

Ася Шевцова

Украина

д и п л о м а н т

* * *

Знаю с первых резцов —
надо жить
и не брать леденцов
от чужих.
Что сама нажила —
то и стиль.
Но душа тяжела,
чтоб нести.
Кружевная швея
дурачья,
я сама не своя —
ну а чья?
Овладеть языком
всех чудес,
не скучать ни по ком —
все же здесь.
Значит, буду к весне
покупать
чистый снег на развес
в снегопад,
брать резную тесьму,
мумиё.
А тебя — не возьму.
Не моё.

А ти пішов, дверей не причинив...

О. С. Тараненко

Ты уходишь в себя, как идут в монастырь,
оставляя имущество, близких, родных...
За ослепшим окном затоскует пустырь:
ты ходил по нему за водой на родник.

Ты уходишь, и настежь открытая дверь,
как любые пустоты, мозолит глаза.
Ты уходишь тихонько, как загнанный зверь,
оставляя обои одни облезать.

Ты уходишь на фронт непонятной войны,
где при виде грабителей падают ниц.
Ты сказал, что стандарт не бывает двойным.
Целый мир собран из боевых единиц.

Ты уходишь на зов своей лёгкой души.
В темноте ты промаялся длительный срок.
Не заламывай пальцы, что карандаши,
те, которыми пишутся тысячи строк.

Ты уходишь наутро в широкую степь
из разбросанных всюду врагами камней.
Не такой ты пейзаж рисовал на холсте...
Ты уходишь в себя — а приходишь ко мне.

* * *

Мы не помним себя, но мы помним своих протеже:
тех, которых любили, лелеяли, холили — только всё зря.
Ну а в городе — утро, и в ярком цветном витраже
отражается красная так по-октябрьски заря.

Мы забыли весь мир, мы не помним вообще ничего,
кроме улицы детства и маленькой нашей страны.
Мы — поэты и циники, в общем, народ кочевой,
потому наши мысли и наши повадки странны.

Мы до вечера будем в подробностях всё вспоминать:
наш такой нелюбимый, такой неустроенный быт.
Нас настолько давно не зовут уже по именам,
что у нас имена получилось надёжно забыть.

Но зато нас зовут за собой корабли, поезда,
и опавшие листья пунцовых осенних аллей.
Эти красные флаги — толпе поскорее раздать:
от стыда за идеи упадка пусть будет алеть.

Боязливая, словно бездомная кошка, в подъезд
наша память о лете укроется от холодов.
Будем делать мир лучше, покуда нам не надоест,
не дождавшись от осени закономерных плодов.

Это — наш сумасшедший, наш гипсокартоновый век.
Черепные коробки всех многоэтажек пусты.
Покрасневших от слёз неожиданной радости век
раз на небо подняв, мы не сможем уже опустить.

Это чувство победы и сладкая-сладкая месть
злой судьбе, ведь своё у неё мы всегда отберём.
И пускай как угодно меняют названия мест,
но мой красный октябрь остаётся моим октябрём.

* * *

Ну и где теперь твои идеалы?
Выбирайся из тепла одеяла,
открывай глаза на мир, да пошире.
Посмотри, как здесь изводится каждый
от мучительной внимания жажды.
Посмотри как здесь июль дебоширит.

Вон мальчишечка в отцовской пилотке.
Все в одной теперь подводной мы лодке.
Ты не вешай на людей этикеток,
ведь предание старо ли, свежо ли,
но положено о самом тяжёлом
по негласному молчать этикету.

Да без разницы уже — чёт ли, нечет.
Что же ты сейчас рвёшь и мечешь?
Что, задели, наконец, за живое?
Перекрыли вдруг поток кислорода:
огрубевший и глухой глас народа
чередуется с отчаянным воем.

Ты поймёшь, что ты и есть этот голос,
оборвавшийся, как тоненький волос
с головы у неродного ребёнка.
Ты для родины ведь тоже — приёмыш,
изучаешь потайные приёмы,
как вышагивать по крупной щебёнке.

Идеалы? Ну а что идеалы?
Пей горяченький бульон из пиалы.
Не пора тебе ещё наверху жить,
в облаках, где ты так часто витаешь.
Мир наш грешен — но и ты не святая.
Осмотришься — здесь совершенно не хуже.

* * *

Постзакатное небо оттенка опала
наклонилось устало над киевской трассой.
Мы за тысячу жизней его покупали,
чтобы позже уснуть на казённых матрасах.

Постсоветского китча отсутствие стиля
переходит на мебель, одежду, посуду.
Мы ещё никого ни за что не простили,
чтобы взять и так просто убраться отсюда.

Пост-издание книги заезженных истин,
от которых так резко несёт скипидаром,
нам подарит наш бог, и он так бескорыстен,
что готов нам отдать весь тираж даже даром.

Посттравматика шока от сложных условий,
тех, в которых нам жить за неделей неделя.
Но на что не сподобится слабое слово —
то получится сразу у сильного дела.

Постмодерная юность смеётся над нами.
Её путь белоснежными нитками вышит.
Про успехи солдат нам вещает динамик,
только сами солдаты его не услышат.

Поствоенное время наступит нескоро.
Сколько новых истерик нам небо закатит?
Кто-то, сидя в автобусе, тронется с горя.
Мы останемся, молча любуясь закатом.
выживут в итоге лучшие хористы.

Светлана Щиголева

Украина

д и п л о м а н т

* * *

У каждого из нас свой путанный маршрут.
У каждого из нас свои пересечения.
Нам преграждают путь и на ухо орут,
Что мы обречены. И курят подбоченья.
Но это же абсурд — их слушать и внимать
Печальной новизне пессимистичной моды.
У нас свои шаги — любить родную мать,
И родину, и жизнь, и слово, и свободу.

* * *

Дня не пройдёт, чтобы слёзы во мне не дрожали.
Ночь на дворе — вот единое вижу спасенье.
Что ты меня так безжалостно крошишь и жалишь,
Мир затонувшего берега, мир потрясений?!
Гляну в окно — не объять мне холодных просторов.
Их окунули в бессмыслицу слов и ухмылок.
Думаю, мне не суметь разобраться так скоро,
Что, для кого и зачем я слезами умыла.

Пусть наконец-то взлетает бескрылая птица,
Холод, усталость и страх за собой увлекая!
Может, тогда мне блаженство не только приснится
Радом с улыбчивым ангелом за облаками?

* * *

Что есть капля дождя
В очумелом от засухи лете?
Что есть пламя огня
Тёмной ночью в любимом окне?
Так и я для тебя,
Словно капля — её не заметил.
Так и ты для меня,
Как огонь... Только холодно мне.

* * *

Деревья к небу присыхали клочьями.
И мы с тобой, дворняги полуночные,
Всё тыкались в обломки корабля.
А мимо нас шатались ночи мутные!

Однажды потерялись почему-то мы
В краю воды, где высохла земля.
Но даже там, где солнце обветшалое
Ломало воздух, вереском дышала я.

В твои ладони капала роса.
Я ухожу дорогой тополиною,
А ты останься, чтобы жизнь малиною
Казалась нам хотя бы полчаса.

* * *

У клёна — чистые листы.
Там ненаписанная повесть.
Умчал с тобою скорый поезд,
Забыв про совесть или стыд.

И закрома любви пусты.
Ничем не восполнимы, то есть.
У клёна чистые листы
И ненаписанная повесть.

Давай попробуем простым
Весенним днём заполнить полость,
Пучок обид заткнём за пояс,
Начнём сначала — я и ты.

У клёна чистые листы.

* * *

Утомлённые солнцем полуденным,
Предаёмся мы жизни лихой.
Но земли вековой посудине
Не вместить уже наших грехов.

Побывав подсудимыми, судьями,
Мы беспечно играем с огнём...
Из огня на руках унесу тебя!
...Даже если останусь я в нём.

В преддверии войны...

Нет, умирать не больно! Больно жить,
Ведь боль души сильнее всех болезней
(Впиваются незримые ножи),
А телом потерпеть всего полезней.

Нет, умирать не страшно... Нам дела
Достойные покоя не нарушат.
Не бойтесь убивающих тела,
А бойтесь тех, кто растлевает души!

И мечется душа меж двух огней,
И все ошибки ей выходят боком...
Нет, умирать не сложно, но трудней
Потом предстать достойно перед Богом.

Олексій Юрін

Україна

д и п л о м а н т

* * *

У нас від дівчат розбігаються очі,
На вулицях бачиш, яких тільки хочеш.
Я вийшов у місто, іду помаленьку,
Зліва — брюнетка, справа — руденька.
Дивлюся навколо на площі Шевченка,
Попереду — блонді, позаду — шатенка.
Дівчата-богині, так жадібно близько,
Красиві, як пальми, стрункі, як берізки.
Краса, від якої я тану і гину:
Одні Афродити, Іриди, Афіни...
Тепер все чудово мені зрозуміло,
Чому ми такі полігамні горили.
І буду я Богові вдячний довіку
За те, що створив мене чоловіком!

* * *

Як волосся було кучерявим, я теж,
В ті часи, коли хмари здавалися близько,
Невигадливо мріяв про власний котедж,
Що з очима на Тихий чи хоч би Індійський.

Пересів я пізніше у клас «економ»,
Не потрібними стали дари Віфлеєму —
Тільки рідний куток і каштан за вікном,
Як до нашої ери — в дитинстві моєму.

А тепер я далеко від мрії, аж там,
Де з вікна бачу море замість океану,
І росте у моєму дворі не каштан,
Але пальма... Погодьтеся, теж непогано.

Черкаси

Черкаси, квітень, квіти абрикос,
Тендітна зелень простір ніжно гріє,
І викликає ця приємна Ко
В одних — кохання, в інших — алергію.

Лежить внизу старий як світ Дніпро,
Чомусь постійно змінюючи колір.
Не треба ворожити на Таро:
Тут буде так завжди і все по колу.

Ідилія... Повітря, як вода
Прозоре. Повний штиль упав на місто,
Годинники безсилі і Богдан
Завмер на площі в бронзі, як навмисне.

У небі зупинилися малі
Хмаринки-близнюки білявокосі,
І хоч немає раю на Землі,
Та є Черкаси, квітень, абрикоси...

* * *

А я усе літаю уві сні,
І крил нема, а я усе літаю...
Постійно, особливо — навесні,
Над США, Угандою, Китаєм...

Шугав я над хребтами Кордильєр,
Велично і шляхетно, наче кондор,
«Погляньте вгору, чудо — білий сер!» —
Кричали діти радісно у Конго.

І думала одна мадмуазель,
Що то за птах французьке небо ріже,
Я їй кричав: «Bonjour! Comment t'appelles?»
То я, а не фанера над Парижем!»

Усе змішалось: виміри, літа...
Рясніли джунглі, площі, хмарочоси...
Коли я над тайгою пролітав,
Амурські тигри рявкали: «Нічосі!»

А я все набираю висоту,
Хоча давно дорослий — диво, диво...
Невже насправді досі я расту?
Куди росту — не так вже і важливо!

* * *

Я стою на мосту
І у безвість пусту
Я дивлюся згори...
Наді мною горить
Доленосна зоря,
Інші також горять...
Знизу річка тече...
Тихо сів на плече,
Дехто інкогніто,
Я питаю: «Ти хто?»
«Дивний янгол із мрій,
Охоронець я твій».
«Раз ти янгол, скажи,
Бо стою на межі
І душа у вогні,
Що робити мені?»
«До своєї мети
Сам ти маєш дійти.
Справ багато, гудбай, —
І шепоче, — стрибай».

Ганна Атаманенко

Україна

* * *

Гаснуть барви осіннього полум'я. Мій листопад...
Все в минулому, кажеш, а сам повертаєшся в сутінь.
Лиш мені не даєш відхилитись од цілі назад,
відступати у тінь не даєш, легковажною бути.
Незбагненно. Чарівно. Безжально! Я збуджена сном...
Шерхнуть губи, бо їх цілувати дозволено вітру.
Ти пробач, нам буває самотньо і важко обом
і тобі, і мені, в цю годину осінню і світлу.

Родинна таємниця

Не вдається мені розпрощатись з життям,
хоч для всіх я минув загадково і тихо.
Хтось впокорений смерті, а я — почуттям.
Тільки люблячу душу не виснажить лихо.
Сніжна ніч і земля крижана, як тоді...
Терпнуть в пам'яті пальці, які ти тримала,
а роки, як ножі, потонули в воді,
і лишилося в нас ні багато, ні мало:

таємниця. Ніхто відібрати не зміг
таємницю, що світ сколихне, як цунамі!
Той малесенький світ, по якому я біг,
як по колу, один, а тепер — разом з вами.
Довгі тіні, лякливі чужі голоси —
марний спомин про те, що було і минуло...
Залишилась любов неземної краси!
Це вона одне одному нас повернула.

* * *

«Я не здамся без бою!»

Святослав Вакарчук

На розхресті смеркань від прощання
до зустрічі — крок.
Сніг обляже цей скривджений світ і ошукані душі...
Крізь прокляття рахманних чекань і змарнілих думок
визирає зима зі своєї кришталльної мушлі.
Споглядає і пише листи з побажаннями щастя!
Обіцяє зігріти людей здеревілих від болю.
Може, варто повірити? Віра нам сили додасть.
Не дарма ж ми усі ці роки не здаємось без бою!

* * *

Духмяний коник висить на ялинці,
гойдається на дужці вгору-вниз,
а кожен з нас, лишившись наодинці,
мовчить від слів утомлений і сліз.
Страхами загромаджені дороги.
Куди не кинь — не вийти, не ввійти!

У чорта гострий спис і довгі роги,
а з неба сніг іде і буде йти...
Все замете! Всі чорні вирви суму,
струмки багряні, чадний рот війни,
що рветься від брехні, безумства й глуму,
бо ворог справжній і страшний, як сни.
А кінь мурутий зачіпає зорі,
стрілою в лет зірвався і на схід!
Там гаряче. Там крові, кажуть, море...
А тут — ялинки. Паралельний світ.

Déjà-vu

Я чекала, і дивна весна мені снилася взимку.
Мов сидить під квітучою вишнею знову сама.
І годинник, як сивий павук, слів плете павутинку
і шляхетного лицаря поруч із нею нема...
А в небесне вікно біла пташечка цюкає, кличе,
може там, нагорі, те кохання живе неземне?
Бо весні, як і жінці, не сльози, а усмішка личить!
Без кохання — холодна весна і життя геть сумне...

Тут за вітром ганяють пересуди, роздуми-думи,
люди кажуть: «Казок не існує! Пропустиш весну!»
і заради якогось «добра» злобно смикають струни
і щоразу стривожена я повертаюсь зі сну...
І чекаю на справжню весну, там де зустріч і свято!
Я доросла, хоч вірю, як в казку, в своє déjà-vu.
А вірші — це пелюстки троянд! Їх у мене багато...
Буде добре, якщо хоч один втішить душу твою.

Ірина Бондаренко

Україна

* * *

Можливо, знайду ще сотні твоїх імен,
Очевидно, вивчу декілька мов,
Зрозумілих тільки тобі.
Злива змиває колір зимових знамен.
Ноти бери березневих розмов,
Читай їх з аркуша. Ні —

Краще зроби, що вважаєш потрібним.
Свобода сама зіграє стандарти
Джазові в джезвах душі.
Ймовірно, так і стає хтось по волі рідним,
Коли не привласниш шляхи й карти
Його собі. Його «to be»...

Це підтверджує існування Всевишнього.
Бо в кожній думці про тебе
Я можу йти по воді.
Це переконує мене — від снігу торішнього
Міцніше трава, стан її стебел.
Я все одно — у тобі...

* * *

Поки алхіміки шукали еліксир безсмертя завзято,
Перетворювали воду на філософській камінь,
Пили золото, плавили олово —
Десь елемент п'ятий...

Ми немовби за цим спостерігали, уяви, з тобою:
Птахами, зоряним порохом, запахом конвалій,
Медом, бджолами, воском свічок,
Світлом, туманом, імлюю...

Поки хрестоносці ходили у свої численні походи,
Зводили лицарські замки, грали там в шахи,
Привозили скляні дзеркала, цукор
Та шовк зі Сходу,

Мовами з тобою були, дорогами, мапами, містами,
Ми, які ще не народилися, один одного знали,
І з цілих аркушів часу складалися
Дивними орігами...

Допоки щось відбувалося, будувалися вежі й мости,
Відкривалися атоми, планети, розвивалися цифрові
Технології... Ми до цього ніби були,
Чуєш, були... Ти...

Тихо мені скажи: «Ми з тобою начебто вже існували
Деревами доісторичних акацій, рухами древніх
Танців, помахом крил, зоряним порохом,
Запахом конвалій...»

І зараз ми є.
Як течія тієї ріки.
Як пальці однієї руки.

Як стрілки годинника, що цокає на стіні.
Як двоє людей, що прорвалися крізь тканину віків
Під власну мелодію, під імпровізований акомпанемент
Назустріч один одному... Це — «П'ятий елемент»?...

* * *

Птахи пролітають крізь тебе,
Зависаєш бездоганно безкрило...
Політ застряв поміж ребер,
Бо небо впало й накрило...
Впускаєш в прочинені двері
Буття «легкість нестерпну»
І жменьку нот атмосферних,
Що гупають бітами вперто.
Птахи пролітають крізь тебе,
Ти — кванто-частинка повітря,
Перехрестя тих паралелей,
Де крапки — зіниці світла...
Якась маячня, мабуть, скажеш,
Скажений політ поміж ребер?
Які ще птахи крізь... Майже
Я — вітер у крилах для тебе...

* * *

Чому, скажи, щоб уникнути неминучого болю,
Викорінити страх залишитися наодинці з собою —
Себе змушуємо бігти від однієї людини до іншої,
Від попередньої історії до, здається, ще ліпшої?..
А якщо спробувати вийти на зустріч самому собі?
Не боятися темряви там, де ми тимчасово сліпі?

Заглянути всередину серця суєтного й побачити,
Як почуття суперечливі дістають нічними чатами?..
Джон Леннон колись казав: «Відчуй власний біль!».
Усі пережиті «Yesterday» в галактиках пам'яті — пил
І... Напевно, щоб уникнути неминучого болю,
Викорінити страх залишитися наодинці з собою,
Я дозволю сміливості напоїти пустелі, стати рікою
І буду наближуватися до тебе й віддалятися так,
Щоб не порушити простір твій, заповняючи такт
Вулиць ранкових, ринкових площ у твоїх містах...
І раптом збагну — інколи небо теж саме, що птах...

Димана Иванова

Болгария, Великобритания

Пеперудата

Тя е нежна и чуплива
като ваза от чешки порцелан
тъжна и чувствителна спонтанна
никога не казва истината
не защото не иска
а защото не я разпознава кръжи
объркано над съборения Жичи Палац
ранена пеперуда
загубена в меланхолията
на града изморена
продължава да лети без посоки.
Тя е огромна цветна пеперуда
с малки сиви слепи очи
в които се чете еротика и смърт.
Объркана съм, но радостна
протягам ръка да я уловя.
А тя се превърна в огромен черен прилеп
отхапа сърцето ми и го изплю.

Она научилась разбираться во снах —
неясных очертаниях предметов.
А на улице вместо вспархивающих голубей
видела звезды — яснее сияний.
Мальчик больше не вернулся в страну
вечной зимы.
А экспрессионистские звёзды смеялись
и следовали глазами по его дороге в чужие страны.
Девушка перестала говорить —
придумала новый язык — язык любви.
Она рисовала дворцы, цветы, моря,
пальмы, подсолнухи, самолёты;
рисовала сердца, геометрические фигуры,
а невыплаканные слезы медленно катилась из её глаз.

* * *

Посвящение Клодин Бертран

Сегодня сердце Главной площади
Братиславы
Бьется
В ритме мелодии
Уличного музыканта
И в ритме слов твоей поэзии.
Бьется сердце,
А слова грохочут.
Дождливый шторм.
Молнии на дороге.
Путь Поэзии
И любви.
Судьбовный день.
Ты влюбись в ребенка, который во мне.

Утренний кофе, первый

посвящение Э.к. Хол.

Утром, пока я пью кофе
Вижу на чашке твоей
Отпечатки помады.
Алые маки страсти
Прорастают в моей душе.

Утренний кофе, второй

Второй утренний кофе.
Пишу стихи
Изящные и нежные
Как изгибы твоего тела.

Послеобеденный кофе

Кофе — живая кровь
Страсти
В твоих жилах.
Отпиваю медленно
грустно.
Вампиры тоже плачут.

Поздний вечерний кофе

Вечером пью кофе, чтобы пробудиться
для Тебя.
Ты приходишь домой и спрашиваешь:
«Что ты делала весь день?»
Я хочу сказать: «Писала стихи о страсти».
Но просто отвечаю: «Пила кофе и писала стихи».
Пью кофе, как кровь и страсть,
и впиваюсь зубами в твою плоть.

*Перевела с болгарского
Станка Бонева*

Наталя Ісаєва

Україна, Польща

* * *

Щось там натерла і розперла
думка, одна, як Говерла.

Мрії-надії — шкварки наче,
виснажені та гарячі.

То під водою, то — на небі.
Тобі, з тобою, без тебе...

Щось сію-вію — сяють вії, —
згублюю, зронюю, мию...

Аби не скластись в одну миску,
тчу молитви, вчу англійську.

Do you... кохаєш мене? Do you...
За шоколад відшкодуєш?

* * *

А накопичується втома.
Он, на тобі вже ціла копиця.
Я майже в тебе, ти майже вдома
і чи міркуєш, що то за птиця?

А я погойдуюсь на гілці,
трохи не лист, на самім краєчку.
Хай там що — ладний ти, як яєчко,
і втім — не писанка на тарілці.

Пурхаю вже попід плафоном,
дарма що місця не полишаю.
Скромно хилюся над кухлем чаю.
Посуд бринить, чи то в серці дзвони?

Вже не копиця, вже вільніше
і тягота не та вже. Лише
погляд мій ляже не твоє плече.
Він невагомий, та трохи пече.

* * *

Хочеш — лови мене на льоту.
Птаствую, чи то швидко росту —
бачу із неба всі дороги
(хоч часом — лиш свої ноги).

З-поза хмар сяє радість моя,
вірно чуває — навіть не я, —
на висоті ширяє, блище...
З нею і я, трохи нижче.

Хочеш — злови мене на льоту,
птаху чи кулю, ту чи не ту.
Аж ось — в тобі застрягла серцем,
наче воланчик в ракетці.

* * *

Тримаю тебе,
прихиливши до серця.
Поволі слабшають руки,
болять,
наче подряпані,
немовби ти —
нагнута гілка,
що ось-ось випростається.
І відчайдушно хочеться
втримати тебе,
але маю розкрити долоні,
бо знаю, що «любов...
не шукає свого»*.

* 1Кор 13, 5.

Камікадзе*

Несе нас божественний вітер,
тож будьмо його частиною.

Прощаючись,
матері ледь стримували сльози
в підведених очах.

Отці ж бадьорилися:
«То їхнє рішення».
Від парашутів ми відмовилися.
Навіть якщо їх і підкладено,
зважати на це нам не личить.
Адже страшну клятву промовлено.
І я досі ніяк не збагну,
як тільки на це зважилася.

Та часом без клятви не злетіти.
І от нас тільки двоє.
І таке радісне, чисте небо,
і земля,
що розгорнула під нами
свої зелені, золоті, блакитні
корогви миру
посеред війни.

Тож дозволь,
мій товаришу, перший пілоте,
подати тобі кави.
Тільки, прошу, не пий її забагато,
бо це шкідливо.
І, друже милий, дозволь
тут трохи поприбирати.
Вологе прибирання —
профілактика багатьох хвороб.
А трохи ладу
геройства не поменшить.

Великий корабель смерті
все ближче.
Та наша ціль — не смерть,
вона лише служниця.

Тож клятву,
що зробила нас парою
камікадзе,
промовлено:
«...любити тебе і бути поряд
віднині й назавжди,
в радості і в печалі,
в багатстві та в бідності,
в здоров'ї та у хворобі,
доки смерть не розлучить нас».

* Божественний вітер (японськ.).

* * *

Сьогодні дощ іде, як час,
і неквапливо, і невпинно.
«Кап-кап» — по лишених м'ячах,
«Дзелень!» —
по гострій хатній спині.
Сьогодні час і дощ — одне,
разом щокраплі і щомиті.
І знову гілля дім бодне,
листочки — миті-перемиті.

То ж нині замість часу — дощ.
Обох аби відчути ближче
(шукати нехить макінтош),
збігаю хутко на горище.

Окрім уламків і речей,
тут щира розмістилась тиша.
Не мружаючи з котом очей,
вполюю думку, наче мишу.

А час, як дощ, кругом стоїть —
налито спокою по вінця, —
зі мною в череді століть
щоби побути наодинці.

Іде у літі, без калош,
стоїть і не відходить
дощ.

Лидия Ляшенко

Украина

КУСОЧЕК ТЕСТА

Маме

Много детских воспоминаний
затерялось в минувших днях,
в них мелькающий образ мамы
согревает на миражах.
Мама часто пекла нам плюшки —
жаль, что этот обычай забыт —
их румяные сладкие «ушки»
украшали наш скромный быт,
но из всех ожиданий детства
воплощеньем моей мечты
был кусочек сырого теста —
тот, который давала ты,
а еще — простор для фантазий,
горсть муки на краю стола
и, намазав противень маслом,
ты творенье мое ждала.
И таились в кусочке теста
неразгаданные миры —
уводили от дел житейских
в безмятежную даль игры.

И рождались в муке пшеничной
ароматные существа:
человечки с лицом лучистым —
ручки-ножки-и голова!
Им духовка была на пользу —
там росли они на дрожжах,
чуть меняли, бывало, позу,
хорошея в моих глазах.
И в горячей одной печенюшке
было столько любви и тепла,
сколько я своей мелкой ручкой
поместить в ней тогда могла...
Стала девочка-дочь невестой,
даже мамой успела стать,
замешу на сметане теста —
буду детство свое искать.

ПЕРЕД ЭМИГРАЦИЕЙ

Посвящается Надежде К.

Уезжая в дальнюю дорогу,
ты на сердце грусти не таи
и, прощаясь с домом, у порога
прикоснись ладонью до земли.
Уезжая в дальнюю дорогу,
ты словами время не томи.
Мать с отцом не осуждая строго,
поклонись им молча до земли.
А друзьям — по верности и вере —
кто крепился — слезы оботри,
кто был рядом в бури и метели,
вспоминай в любом краю земли.
Уезжая в дальнюю дорогу,
как светильник, радостью гори,

с молчунами — повздыхай немного,
а с другими — сядь, поговори.
Пусть поверят и друзья, и мама,
что уедешь — дня на два — на три, —
и что денег — полные карманы —
не моргнув, уверенно соври.
Обещай, что на письмо ответишь,
неприменно скоро позвонишь,
и на День рождения приедешь,
чтоб увидел бабушку малыш,
что теплее станешь одеваться —
загрустившей маме повтори,
а когда придет пора прощаться,
горсть земли на память заberi.

НОЧНОЙ ЭКСПРОМТ

Лицом к ветру — дорог попроще,
увы, времени нет искать,
ветер прядь у виска взъерошил
и румянец сбил на щеках.
Лицом к ночи. В ее глубинах
скрыто будущее мое.
День придет, и от ночи синей
не останется ничего.

РЕБЕНОК УЛЫБАЕТСЯ ВО СНЕ

Шумит столица за оконной рамой,
холодный на стекло ложится снег,
но, чувствуя, что рядом папа с мамой,
ребенок улыбается во сне.

За папой, как за каменной стеною,
в безоблачной простынной белизне,
держа ладошку мамы под щекою,
ребенок улыбается во сне.
Родители, как двое верных стражей,
привыкнут жить без отдыха и сна
и пригубят его лихую чашу,
и из любого вынесут огня.
Не потому ли — по углам и щелям —
попрятались невзгоды в полутьме,
а в колыбельке, по-ребячьи смело,
ребенок улыбается во сне.
Пусть вопреки, надеюсь я, последней —
для всех народов и времен — войне,
закрыв глаза на подлости и сплетни,
ребенок улыбается во сне.

* * *

На рассвете жизни преизбранно
Божью искру отыскать в себе.
Преломление тайны — это рана,
кровоточащая на кресте.
В полдень жизни под палящим зноем
труд души — призвание и свет.
Преломление хлеба — это слово,
в каждой крошке найденный ответ.
На закате жизни смысл и правда
Божью искру в пламя превратить.
Преломление истины — награда
за бесстрашие в своем пути.

Виктория Максоева

Грузия, Армения

Эребуни

С Акрополем возможно ты сравнишь
Эребуни, что цитадель Востока.
На гордых камнях стоя, ты мечтательно глядишь,
На Арарата свет. Его алмазного потока
Тепло тебя немного опьянит.
И, засыпая, вспомнишь ты истоки
Седых веков, чья надпись говорит:

«Царь Аргишти создал тебя, и Боги
Величием премудрого Халди».
А с башни Зикурат жрецы богам несли хвалу,
Подумав об устоях государства.
Урарту, здравия! Держи свою главу!
Геройством смелых ты хранишь свои богатства.
Жизнь крепости размеренно текла,
Детей растили мудро богословы,
А способом лечения была,
В Армении игра на медных чашах, и в сутробы
Ходили люди, встав на длинные основы:

На палки-лыжи, и молва о том плыла.
С тех пор прошли века, и лик царей неведом,
Но ты всё девственна, Армения, пленяя неба взор,
И молод Ереван под Арин-Бердом,
Сплетая солнечных лучей узор.

* * *

Вези меня, мой Буцефал
Туда, до края Ойкумены.
И не страшны нам перемены,
Ведь путь нам Бог предначертал.

* * *

Прекрасной Грузии село...
В Сулори горы изумрудны
Лазурью дышит небосвод
Вода лечебная течёт
Восторги сердца неподкупны

Табидзе в сём краю живал.
Родившись в Вани, стал героем.
Он Мэри нежно воспевал,
Хоть был для пэри лишь изгоем.

Волшебный край мне довелось
увидеть вновь по долгу службы,
И эхом вдруг отозвалось
Воспомиnanье сладкой дружбы.

Мой Ахпат

Там горы пряный дым вдыхают.
Средь стен церковей гуляет тень.
Там песнь Саят-Нова слагает,
Влюбляясь в жизнь и славя день...

Там тень певца любви сзывает
всех, кто прийдя хоть раз в Ахпат,
Навеки в сердце оставляет
Над вещим краем звездопад.

* * *

Когда ночь укрывает нас тёплым одеялом,
Не свистят уже пули над степью давно.
И вернулся с войны он с открытым забралом.
И у детской кроватки я жду всё равно...

* * *

Я хочу подарить тебе солнце,
Чтоб к ногам тебе свет постелило
Я хочу подарить тебе море,
Чтоб теплом твоё сердце омыло.

Я нарушу границы сознания,
Полечу в твои сны сизокрыло,
Чтоб всю душу твою осветило,
Мудрость счастья и эхо познания.

Дочери

Блистаешь ныне, как царица,
Моя малышка, Лолка, дочь.
Пришла однажды в жизнь, как птица,
краса морей и гор, точь-в-точь.
Тебя лелеяли, холили,
а помнишь срипку, Цахкадзор?
Твои победы нас крепили,
Ты шла вперёд наперекор.
Я тоже шла путём тернистым
И вдруг неожиданно поняла,
Как полон день был счастьем чистым,
Когда тебя я обрела...

Анна Мартынчик

Беларусь

к отцу

Вот и я... принимай отдушину!
Снисходительно, будто не ждал...
Ты не знаешь... (оно и к лучшему),
Как давно я по нашим местам
Набродилась вокруг да около,
Крестным ходом, босою стопой,
Глазу памятно, сердцу дорого
Всё в чертогах любви родовой!..
Мудренеешь... вихрами серенький,
Да и карие стали бледней...
Однокровные собеседники,
В откровениях душу излей!
Оправдайся, поверю на слово!
Повинись! Зарекись! Укори!
От глубинного и до праздного —
Исповедай судьбу изнутри!
.....
В тесной кухне горят комфорочки...
На столе черно-белый портрет...
И сквозит из открытой форточки
Неозвученный наш тет-а-тет...

свекровь

— День добрый в дом!
— Ну здравствуй, дорогая!

«Обнять?»
«Прильнуть?»
Как несуразен встречный шаг!
Но в суете, объятий избегая,
В двери застыли. И в углу притих сквозняк.

А во дворе ни отзвука ни звука.
И сухолистье разбросало по ветрам.

— А почему наведались без внука?
— Гостит у бабушки...
— Не плохо бы и к нам?..

— Неважный вид...
— Всему виной дорога.
— Что ж исхудала? Глянь, как платье велико!..
Замаялась?
— Ну, разве что немного. А впрочем, стоит ли?..
Кому сейчас легко?
— А сын ухожен! Выглядит чудесно!..
Да разве ж был так счастлив с первой женой?!..
— Что я вторая — всем давно известно!
— Прости. Обидела...
— Да ладно! Не впервой...

— Пора, поедem.
— Отчего ж так скоро?
Дождитесь, выну из печи домашний хлеб!
— Благодарю за всё!..
— Да ради Бога!..

— Не провожайте: дождь...
— Прогулка не во вред!..

— Коль что не так...
— И вы не обессудьте...
Немыми взглядами о том, что стоит слов...
Улыбка. Вдох. Прощальное распустье:
«Прильнуть?»
«Обнимет ли?»
Калитка на засов...

Мешает молиться

Мешает молиться голодная птица...
Неровно стучит серым клювом в окно.
Насыплю зерна. Пусть клюёт по крупичам...
Ей нынче нужнее. Мне нынче дано.

Мешает молиться не радость на лицах
Прохожих, с разлитой тревогой в глазах.
Чужая... Запомню и буду томиться.
Блуждая в сторонних сердечных делах!

Мешает молиться забот вереница:
Как дальше? Где лучше? Кто прав? Что к столу?
Чему миновать? А чему должно сбыться?
И что наговорено в гневном пылу?..

И всё не до слов! Солоней ресницы...
Скрипит половица! Мешает молиться!
Не время! Не случай взывать средь сует!..
Но в грудь воздается безмолвный ответ...

Претерпим

Не вытерпеть терзаний:
По взгляду взгляда плеть!
...Мне этими глазами
Тебе в глаза смотреть!

Слова постыдной брани
Да обернутся вспять!
Нам этими губами
Детей благословлять!

«Что в сердце,
Кто под сердцем?!» —
Гадалка, отойди!
В мольбах ладони эти
Мы держим на груди!

Из грязного истока
Не ждать глубинных вод...
Давай претерпим стойко...
И прежнее пройдет.

Всё обличается

Хутор... Ни зги, луна хрусталем на сколе...
Всё в единении около и кругом...
Сопоставляя вечное и мирское,
Вижу истоки первого во втором...

Как для ворот надежная крепь — засовы,
Сомкнутость губ — защита от голытьбы...
Тщетно перечит ветру дымок костровый —
Тщетно перечит случаю дым судьбы...

Листья на землю — милость? Да нет — излишки...
Так подает рука во искуп грехов!
Как во дворе лежат про запас дровишки —
Так про запас наломано в жизни дров...

Белью пробилась в сумраке паутина...
Так в завитках проявится седина...
После мороза меньше горчит калина —
После несчастий меньше горчит вина

Темень в прозрачный свет облечется утром...
Близок рассвет, луна округлила скол...
Стыло... всё та же глушь и все тот же хутор...
Вечное продолжает себя в мирском...

Наталья Минковская

Украина

Я шагаю по столице...

Я шагаю по столице,
только пыль вокруг клубится.

Окна, окна —
лица, лица.

Я шагаю по столице.
Вот дорога, вот высотка,
клён, девчушка,
шар земной,
перевёрнутая лодка
возле речки голубой.

Вот метро,
а вот палатки,
платья, туфли
шоколадки,
ярко-рыжий апельсин
ест загадочный грузин.
В стороне от всех парнишки
крошат голубю излишки
то ли хлеба,
то ли булки...

Я ныряю в переулки.

Дом — скамейка,
дом — скамейка,
трындычиха с красной лейкой
ходит-бродит, словно кот,
подобрав большой живот.
Дети, мамы, гул,
коляски,
две дворняги,
как савраски, —
все спешат,
спешат,
спешат,
солнца вылакав ушат.
Я шагаю по столице,
только пыль вокруг клубится.
Окна, окна —
лица, лица.
Я шагаю по столице.

Меня ты не гони...

Я посижу.
Меня ты не гони.
Усталость ведь такая же работа.
Сменяются, бегут за днями дни,
как прежде, в ожидании чего-то.

Как прежде, каждый вечер тишина
глядит своими чёрными глазами
и створки полусгнившего окна
скрипят своими ржавыми пазами.

А ты меня сегодня не гони.
Рассказывай о чём-то долго-долго,
пока не станут бледными огни
и звёзды не прошаркают по полкам,
пока не зазвенит вдали трамвай,
простывший под июньскими дождями,
рассказывай о чём-нибудь.
Давай
о нежности возможной между нами.

А ты меня сегодня не гони.
Хоть мысленно, хотя бы на минуту
так ласково и сильно обними,
чтоб знала я:
я есть, была и буду...

Я выпью эту осень до конца...

Я выпью эту осень до конца,
чтоб выдохлась печаль моя до срока
и лист, не дотянувшись до порога,
остался безучастным у крыльца,
где вытоптали древнюю тропу
солдатики пятнистые, а пчёлы,
раздвинув лепестков тугие полы,
нектаром запаслись.
Я без конца,
приникнув к этой осени багряной,
как к чашке или кружке оловянной,
пью жадно, словно годы не пила.
Ну, где так долго-долго я была,
что осень не заметила и даже
воровку уличить в бездумной краже

тепла и синевы я не смогла?
... Тепла, необходимого порою,
как ты и всё, что связано с тобою.
Я снова задаю себе вопрос...

Когда вернёшься ты домой...

Чуть встану утром —
что за диво?
Свет полон золота, и мне
в окно протягивает ива
тугую ветку в пелене
росы прохладной,
серебристой,
как поздней осенью родник,
к воде которого приник
душой скитальческой и чистой
кленовый листик-баловник.

Я потянусь, зевну несмело,
взобью подушку в сотый раз,
смеясь, возможно,
неумело
спою,
чтоб сон сбежал от глаз,

чтоб день порадовал немного
теплом из окон и тобой,
ключом греющим у порога,
когда вернёшься ты домой...

И солнце снова стынет в кружке...

Я помню,
солнце стыло в кружке
холодной мартовской воды,
а на кровати и подушке
пестрели рыжие следы...

И тишина
стекала маслом,
прозрачней неба и стекла;
давно звезда в окне погасла,
хоть ярче золота была;

я помню,
думалось о разном:
о вечерах, когда зима
искала в путнике несчастном
участье;
белые дома
вдоль тропок за ночь вырастали
и в высоту, и в ширину
/но только к марту перестали
вменять метелице в вину
такие крупные размеры/.

Я помню серый ледоход
и блик поникшей лунной сферы,
созревшей, словно первый плод.

Я помню,
мысль тогда явилась:
вот так из года в год зима,
весна, работа, кутерьма;
то весела, то простудилась...

И солнце снова стынет в кружке,
оставив след свой на подушке.

А после возвращалась я домой...

Надумавшись, нагрезившись,
бывало,
я к речке выходила поутру,
где алые макушки краснотала
качались то и дело на ветру,
где мост скрипел
над тёмною водою,
как старый изболевшийся сосед,
а лес своей могучею грядою
от мира закрывал небесный свет.

И каждый раз казалось мне:
минута —
и что-то встрепенётся,
загудит;
возможно, диво дивное
иль чудо,
которое так душу бередит,
появится за дальними холмами
пустынных и холодных берегов,
границею пролёгших между нами...
Но виделись останки от стогов
на сером полинявшем окоёме.

...А после
возвращалась я домой,
оставив день за шторой голубой,
свисающей крылом в дверном проёме...

Владислав Музыченко /
Уладзіслаў Музычэнка

Беларусь

* * *

Ідэальных людзей
Няма на Зямлі.
Людзі робяць памылкі,
Чакаюць збянтэжана.
Мы малюем іх якасцей
Добры праект
І будуюм у думках
Вавілонскія вежы...

* * *

Час ляціць, успамінаў боль,
Думкі выкралі мой спакой.
Цішыня, толькі ўсё крычыць:
Што рабіць далей? Што рабіць?
Каб памылак не паўтарыць,
Каб мінулым далей не жыць.
Не баяцца бегу хвілін,
Крок галоўны зрабіць адзін.
Мова кахання

Калі пустэча ў душы,
Калі надакучыла жыць.
Я рукі на плечы твае пакладу,
І разам з табою буду.

Калі развітвацца час,
Чакае растанне нас.
Вярнуся не хутка, але не сумуй,
Усмешкай мяне ратуй.

Калі ж адбыўся патап,
Калі на каўчэг — натоўп.
Твой голас я першым пачую
І лодку кахання змайструю.

Не трэба нам гучных слоў,
Усіх чалавечых моў.
На мове кахання моўчкі спытаць
І сэрцам адказ адчуваць.

* * *

Іду па жыцці,
Бясконцай алеі.
Туманная смуга
Схавала мой шлях.
Я падаю — з гэтага
Толькі мацнею.
Калі падымаюся —
Боль у вачах.

Не ведаю: колькі крокаў
Адмераў
Мне лёс.
І не трэба яно.
На твары ўсмешка,
Бо ў сэрцы ёсць вера.
Ёсць вера —
У цемры святло.

Іду па жыцці,
Мой напрамак — наперад.
Яго не вачыма,
А сэрцам відаць.
У далечыні
Бачу казачны бераг.
Той бераг, якога
У жыцці не спазнаць.

Знікае туман,
Лісце з кленаў злітае.
Іду па жыцці,
І мяне не стрымаць.
Пакуль я жывы,
Я штосці шукаю.
Я штосці шукаю,
Каб гэта аддаць.

* * *

Не трэба крычаць, што любіш Радзіму
Хто любіць — той не крычыць.
Ён справамі рухае поршань краіны.
Сэрцам трэба любіць!

Любіць як дзяўчыну — і летам, і ў сцюжу.
Любіць праз слязу і боль.
Калі начапіў з арнаментам стужку,
Мацней не стане любоў.

Любіць Радзіму, любіць як маці —
Аддана, на ўсё жыццё.
І перадаць гэтае дзеткам багацце —
Бяскэннае пачуццё.

Екатерина Погребная

Украина

* * *

Спекотливый день вклався на лапи,
вечір пухняний на землю потрапив.
Запитаня? Відповідь? Де ти є і був?
Бо без тебе, місяцю, цілий день минув.

* * *

Колокольный звон мне
слышится свыше,
антология зла
развеяна нафиг,
осиновый ветер
гоняет по крышам
обрывки невысказанных
метафор.

* * *

Горлом кровь у поющей
в гнезде кукушки...

Флаги скрестились
в приглашении верить...

* * *

Месяц, клубничного
усика тоньше,
ловит дыхание
прежних времён...

* * *

Миндалевидные
крыжовника глаза
смотрели в душу,
замирая,
а ты мне подарил цветы,
себя,
и остановку у трамвая.

Зоя Сергеева

Российская Федерация

* * *

Одари теплом меня, рябина,
из кораллов бусы подари,
нагадай век долгий, без кручины,
чтобы было много в нем любви,

по утрам чтоб флейта пела нежно,
днем звучал бы слаженный оркестр,
и жила в любви я безмятежно,
и родных не покидала мест,

под окном алела бы рябина
и клевали ягоды дрозды,
и надежный рядом был мужчина,
и горел огонь моей звезды...

Если скажешь, многого прошу я,
не суди со строгостью меня,
что так жду от жизни поцелуев,
не хочу печалиться ни дня,

не прошу ни серебра, ни злата,
от хором не требую ключа,
ни пред кем не быть бы виноватой,
догорит когда моя свеча...

* * *

Еще липа в цвету, и полно земляники,
мед качает суровый старик,
на полянке лесной всюду солнышка блики,
и журчит потихоньку родник.

Я улягусь в траву, глядя в синее небо,
тишина, только пчелы жужжат,
память детства ушедшего, былъ или небыль?
Никогда не вернуться назад...

Этот рай на земле, где танцуют стрекозы,
ветер ласковый дует в лицо,
навсегда в моем сердце остался занозой,
как и отчего дома крыльцо...

* * *

Осень сияет в разгар листопада,
сладостно-грустная нынче пора,
солнышко-солнце, я так тебе рада,
как же печально мне было вчера...

Травы укрыты листвою опавшей,
скоро померкнет она от дождей,
но не угаснет, не станет вчерашним
нежное чувство, ты в это поверь.

Дождик закапал, налипли листочки
к лавочкам, мостику, крышам авто,
лишь не спешి ставить жесткую точку,
если покажется: «Что-то не то...»

Ветер срывает последние листья
с кленов, березок и ярких осин...
Осень... Но легкость на сердце и в мыслях,
прочь прогоняю печали и сплин.

* * *

Соленые брызги и северный ветер,
у кромки прибоя стою на рассвете
и воздух свежайший вдыхаю всей грудью,
вокруг тишина... Тишина и безлюдье...

Тепло на душе и светло, и спокойно,
и сердце наполнено нежной любовью
и к пению птиц, и к восходу, закату,
и к шелесту волн, да и грома раскату,

к прибою и ветру, и к соснам могучим,
и к этой откуда-то взявшейся туче,
и к ливню, что бьется о берег песчаный,
все это со мной, никогда не обманет...

Я это безмерно люблю!

* * *

Освящен Михаилу Архангелу
златоглавый игрушечка-храм,
мне под куполом видятся Ангелы,
звон вечерний летит к небесам...

Отчего же ты, сердце, печалишься
среди свечек и тусклых икон,
отчего же так рвешься отчаянно
в радость светлую детских времен?

В утешенье души неприкаянной
Богородице ставлю свечу,
на меня ты не гневайся, праведник...
Постою, помолюсь, помолчу...

* * *

Гирлянды, свечи, Новый год,
все так знакомо и не ново,
мы ждем, когда же он придет,
и суетимся бестолково.
Все это — суета сует,
какая разница, что Новый?

Светился бы в окошке свет,
где дверь с прибитою подковой...
Но запах хвои, мандарин,
растопят лед в душе любого,
как славно, если подарил
ты Чудо тем, кому все ново...

Світлана Слободяник

Україна

* * *

Яйце розбите. Глянцева підлога.
Колишній сніг — з-під ніг брудна вода.
Метався люд, на касу стадно човгав.
І кожен, як сліпого, удавав.

Сліпі чи ні?.. Невже — за Сарамáго?
Стерильний сніг. Взуття. Рипіння. Рух.
Собака, до тепла людського спраглий,
поплентався аж на трамвайний круг.

На площі Привокзальній пахло хлібом.
У слух ритмічним гупанням вдаряв
старий, на Миколая схожий ніби.
Й жовтком лежало світло ліхтаря.

* * *

«Про що цей день?» Спитаєш, як про книжку.
Обкладинка — потертий плащ на вид.
Стовбичив дощ, наповнював сади,
мов келихи. Всього було з надлишком.
Нерівний крапель пульс. Дірява тиша.
Поля сумні. Нескінчені жнива.
Пожухлі соняхи. Дорога нежива,
як закладка зміїлася. А нижче
до обрію холодного ножа
тулилась захмеліла вкрай нужда...
Дощ був усюди, контури всі нищив,
стояти ув очах не полишав.
Й металось серце, як дурне лоша.

* * *

І знову день, і гоєння образ.
І знову ніч, і неспання причинне
увійде через двері — не причинить,
сум'яття впустить, штурхоне не раз.

Навмисна незаштореність вікна.
Очей блукання по нерівній стелі.
І відсвіт фар — дня сполохи пастельні.
Кімнатна тиша, раптом гомінка —

до мене зойком з кожного кутка,
мотивом крана... Вже давно завчила.
І слух вночі, як ніж після точила.
І туга — хльостка і тяжка така.

* * *

Задуха. Вечір. Верткість ящірок.
Трави і квітів килим лопотливий.
Все спрагле твого доторку, як зливи.
І сад стоїть, мов осяйний кіот.

У шамотінні вітру ворухкий
цей кучерявий кущик барбарису
твоїм рукам і ножицям корився,
а поряд розляглися лопухи.

Над ними мліє дерево криве.
Впав одблиск на твоїх колін голизну.
Схлип гойдалки. Й мотузки голос тріснув,
яку, здавалось, час не обірве.

Инна Шилова

Украина

* * *

І я не хочу досі йняти віри,
Що безталанним виграшним стрибком
Ми, як голодні одинокі звірі
Сплелись гарячим змореним клубком.

І як мені не прикро визнавати,
що кров твоя солодка і терпка,
Я спогадів жую суцільну вату
Із подушок, нагрітих від клубка.

І все, що ми могли плекать роками,
Відвоювати у сусідніх зграй
Те кігтями зірвали, язиками
скроїли ніч, тому поклавши край.

Природа, наділяючи інстинктом
у розумі не чинить перешкод.
І ти просієш попіл через сито
Від полум'я очолених пригод.

Я думала, чи до вподоби Ною
На човен взяти двох таких тварин.
И небо зчервоніло наді мною,
Щоб відповісти:

«І не говори...»

* * *

Жалела больно. Хрипела страшно.
Скулила немощно, как могла.
Всех материла многоэтажно.
Все перебила, что из стекла.
Все истребила, что было важно, винила землю.
В том, что кругла.
Лежала долго, болела тяжело, всех прогнала,
кто помочь хотел.
Не подметала, не мыла чашек,
не различала зрачков и тел.
Чего ж тебе не поется, пташка?
Не долетаешь до важных дел?
Все обусловила, всех простила, все осознала, пережила.
И свет, как высохшие густила, распесочила по углам
Но из пыльных руин тротила молодая зияет мгла.
Разве необходима сила, если так она тяжела?

* * *

Скажите, что случилось со мной и с теми,
Кто в поисках правды сверлил на себе темя.
От нас, громогласных, всегда оставалось эхо.
И плешь на спине, как от выбитого меха.

Теперь-то наш взор яснее, разговор тише.
И сварен глинтвейн на тех, кто еще слышит.
От наших былых обещаний несет гнильцою
И зов перемен, не оправданный смертью Цоя.

Мы гоним себя пополнять ряды производства,
Мол, менее шансов спиться или сколоться.
(Иллюзии редко теряют свою развеселую прелесть.)
Они вышибают нас по одному — не целясь.

Еще мы порой мастерим молодые семьи
С такой, не вполне постигнутой, высшей целью
Чтоб стать через год вдвоем у того же ЗАГСа.
Спасибо. Нам желательно не встречаться.

И нас обретают клубни больших одиночеств.
И где-то в чертах семьсот двадцать первой ночи
С опухших своих кулаков мы сгрызаем кожу
За то, что нас ничего уже не гложет.

И голос, который когда-то изрезал глотку,
Становится более чистым, спокойным, четким.
Верный сторонник единственного закона,
Чтобы вранье не увечило лексикона.

С нами случилось то, что бывает с каждым —
Мы не нашли воды, утоляющей жажду,
Нам надлежит на своих парусах рваных
В лужах найти величие океанов.

* * *

Как бросают камень в темя реки, не целясь.
Он коснется дна и станет его ландшафтом.
И в воде холодной быть ему лежащим.
Так я понимаю волшебную твою ересь,
Что летит, не ведая даже подножья правды.
Улыбаюсь, плачу.

Подбираешь каждую фразочку, как иголку.
У меня действительно холодно под ногтями.
Две минуты — я перестану слушать.
От двоих бездарных нет никакого толку.
Мы сидим, как звери в темной и тесной яме.
Нужно замолчать, чтоб вдохнуть поглубже.

И уйти. Обескрылив один другого,
Чтоб ряды пополнить целых, прямых и зрячих,
Да в зрачках следа не оставить вовсе.
А «прости» — это всего лишь слово,
Которое, в сущности, ничего не значит,
Для того, над кем его поизносят.

* * *

Социализация потерпела крушение, очередная.
Усталость, сутулость, идею свою проклиная,
Уж если не стал тунеядцем, то будь алкоголиком.
И думай — решительно, холодно, жадно,
Как Радик Раскольников.

Здесь точка, где каждый творец не доходит до истины.
Где смотрит в себя, отрешенно, безрадостно, пристально.
Дает имена своим детям — подросткам, младенцам,
покойникам.
Становится полый квадрат — совершенный.
Оправданный логикой.

Который рожден длинной цепью насилий
над собственной немочью,
Что платит за бедность свою поквартально —
последнею мелочью.
Сидит, над собою хохочет: а если по-честному,
Ты сам себе всеми земными и всеми небесными
Дарами и розгами.
Будешь Один, как и все, кому цифры мерещатся.
Свободен и непобедим, но так нелюбим Человечеством.

Анна Щербак

Украина

Пыль

Воздух насыщен пылью,
Звёзды скрипят зубами.
Стали мы ветхой былью —
Мёртвые, точно камень.

Пылью всё начиналось,
Ею мы всё закончим.
Боязно душам малость
Прятаться в снах от гончих.

Птицы ворвутся в вечность
Сладкой хрустальной песней.
Вечность родит беспечность,
Выпустит сотни бестий.

Пылью всё начиналось,
Ею мы всё закончим.
Наша любовь, как шалость —
Спрятана между строчек.

Ад

В серых льдинках измученных глаз
Пепел липнет инеем к веткам.
Хочешь слёз? Чтоб за клеммы взялась?
Чтоб осталась алая метка?

Метка ягод калины в снегу...
Знай, в аду не принято плакать —
Слишком жалко. И здесь берегут
От ненужной веры и страхов.

Здесь не просят заботы-любви.
Здесь совсем о чувствах не просят.
Каждый сам по себе. Мы одни.
Промеж чёрных выжженных просек.

Здесь бывает уютно, темно...
И спокойно. Падает пепел...
Липнет к веткам и едкой виной
Серый лёд из глаз мутью светит.

Зеркало

Зеркало — друг мой, правдивый, нелестящий,
Сколько морщинок всегда говорящий.
В зеркале прячутся оспа и ящур,
Что запечатают нас с тобой в ящик.
Зеркало — озеро в мире усопших,
Чтоб мертвецы от пожаров не ссохлись.
Зеркало поит кошмары слезами,
Судьбы ворует и всё про нас знает,
Светом рисует усталости складки.

Зеркало делает правду несладкой.
Молодость выпьет, а старость оставит.
Зеркало ведьме поможет в расправе.
Делает вид, что пусто и не помнит.
Нам навязали, что в зеркале — догмы.
Я заблудилась в сечениях комнат.
Зеркало — друг или все же ты враг мой?..

* * *

Мои слова расползаются нитками,
Нагло лезут иголками в вены.
Старинно-дряхлыми скомканы свитками —
Молча смотрят из траурной бездны.

Открыты окна в воротах безвременья,
А за ними — пугающе пусто.
Ведь нам соврали, что за режущей теменью
Будет свет от лампадки и люстры.

Нам ввали... Мы же бездумно поверили
И смеялись, танцуя под небом.
Однажды день завершился, отмеренный
Кем-то, кто никогда смертным не был.

* * *

Этой осенью буду грустить и плакать,
Пропуская сквозь память дни
Где мы рядом. Предзимняя грязь и слякоть
Вдруг остудит в сердцах огни.

Отпущу и тихонько от боли взвою —
Глубоко же ты в душу врос!
Да, я знаю, судьба мне сулит иное —
Море чёрных и белых полос.

А тебе — череду побед и скитаний,
Много солнца и тёплый бриз.
Вспоминай обо мне, мой бесстрашный странник.
Верь в себя. И мне ночью снись.

* * *

В сиплом дыхании ночи,
В траурных лентах зари,
В зелени рыхлых обочин
Йодлем поют соловьи.

Спелые капли малины,
Раны дождя на стекле...
Боги ваяют из глины
Жизнь в неудобном чехле.

Мрамор со станций подземки,
Рельсы, потёртый гранит...
Соло из старенькой демки
Как-то новее звучит.

Радуга сохнувших улиц,
Оспины слипшихся звёзд.
Двое под пледом, сутулясь,
Лепят скульптуры из гнёзд.

Солнце над панцирем крыши,
Дымчатый утренний сон...
Нас тут никто не услышит,
Кроме старинных колонн.

В чувственном вздохе рассвета,
В сочных контрастах небес
Я созидаю из лета
Дикий магический лес,

Где в межстраничии ночи,
В бархатных лентах зари,
В травах цветущих обочин
Йодлем поют соловьи.

ВІТАННЯ ЧЕРЕЗ ПОКОЛІННЯ

твори членів журі Конкурсу

ПРИВІТСТВИЄ ЧЕРЕЗ ПОКОЛЄННЄ

произведения членов жюри Конкурса

Віктор Бойко

Україна

* * *

Показує годинник літній час —
забув перевести чи не схотілось,
узгоджено аби душа і тіло
зібрались до зими навікача...
Я з літом розпрощатись не зумів —
воно ж на тебе, як дві краплі, схоже —
не без негоди в нім, та день погожий
збирався обізватися в зимі.
Безлистий сад під вітром не шумить,
нема зелених лун в траві пожухлій...
Та слухай: це ж у нім, немов у кухлі,
бджола дзумрить, вертає літню мить —
там тиша заховалась поміж губ
твоїх, моїх... До неї сватавсь місяць.
Думкам про зиму бракувало місця —
такі бджола доводила до згуб.
Потепліло чи то здається лиш,
туман, туман — над літом і над нами —
сховати вміє наш з тобою намір
в тім першій дні, де вже мені болиш...

Два тижні скоро, грудень як почавсь...
Невже нас двоє по траві у росах?
І сад шумить... Й не кличе місяць в осінь...
Й показує годинник літній час...

* * *

У мисливця сильце і заряджена добре рушниця,
не добром же, звичайно, а влучною смертю навстріч...
Що казати про це, як йому полювання наснитись
і дбайливе мовчання у мандри покличе проз ніч!..
Я про осуд? Та ні — кожне діє, лише як навчилось,
і здобутки складає то в душу, то в шлунок, то в льох,
є мисливці земні, слід в снігу аж ніяк не на крилас,
погляд вище і далі — й суддя неодмінно лиш Бог...
Я ж беру олівець і згортаю учетверо аркуш —
і спинятись не хочу, лиш в погляд усе заберу,
наче справжній ловець... А в якомусь глухім закамарку,
як ніхто на наврочить, скасую правічну журу...
І залишу собі слід в траві, що за снігом ізрання,
й голоси перехожих, і помахи вслід поїздам,
а в останній добі, як скінчиться моє полювання,
не жаліючи, може, усім, кому треба, віддам.

* * *

Говорили класики марксизму,
в заліковій книжці бали мав —
тож дививсь на світ я лиш крізь призму
тих, кого не брала Колима...
Крок вперед, а далі всім відомо,
думка не безглузда, та сумна,

це якщо вже в кого не всі вдома,
соловецька вкаже путь сосна...
В продажу рожеві окуляри,
часом діставались надурняк —
зручно хтось когось підканцелярив,
голову остудить товарняк...
У металобрухт здали кайдани,
й посполиті прокричали: «Гоп!»,
і забули класиків майдани,
і рвонули притьма до європ...
Вже б і перескочити годиться —
так важкі ватагам гаманці,
їм, що людська крівця не водиця,
знати б не з казок при каганці...
Десь тарілка міжпланетна ковза,
орден хтось чіпляє на мундир.
Тільки грає сивий дід на кобзі
й руку простягає поводитир.

* * *

Є місце святе, певно, в пам'яті в кожному,
де свічка чи квітка розвіює морок,
де, може, на мить однайшлася спроможність
так діяти, щоб не каратись докором.
На іншій кінці балахманного світу,
є мощі, й до них богомільних завізно,
легенда стара, хоч не гріє, так світить —
а вірити в щось не буває запізно...
У закутках душ одшукати нелегко,
де, може, й нема ні мощей, ні дзвіниці,
а лиш на стовпі телеграфнім лелеки,
що злим ворогам цілять просто в зіниці...

Чи річечка там, чи криничка у лузі,
що в них і зіркам задивлятися гоже,
позбутись не мрій, а безглуздих ілюзій,
напевно, хоч раз у житті допоможе...
Уранці, надвечір, удень чи ночами
на місце святе, що є в пам'яті в кожному,
ми — не до мощей, хоча, власне ж, прочани,
а місце святе не буває порожнім.

Владимир Бондаренко

Украина

Стансы

1.

Жизнь моя растворилась в попытках создания текста
в бездне неизреченных и неуловимых имен.
Для понятий без слов в словаре не придумали места,
хотя может быть был составитель не слишком умен.

2.

Разум наш подменяет события жизни словами,
к дате смерти приблизив любовь, покаяние, грех,
чтобы мог твою душу священник забрать с потрохами,
опрокинув лицо твое в горний божественный верх.

3.

Бытие излучается некой субстанцией мира,
где реальность придумана как оправдание глаз.
И звучит по тебе вечный «SOS» позывным из эфира,
чтобы ты Человека в себе обязательно спас.

4.

Наше косноязычие из скудоумия родом,
что такое романтика нам до сих пор невдомек.
Мы любого придурка готовы считать Дон Кихотом
и Ромео того, кто для дамы залез в кошелек.

5.

Нам блатные шансоны дороже Чайковского с Бахом,
а застольные речи гостей хуже прелой лузги.
Повседневная тусклость приводит к Христу и Аллаху,
чьи молитвы и сказки ровняют под гребень мозги.

6.

Как родился в уме фантастический мир мы не знаем,
кто смешал с явью сон нам еще осознать предстоит:
почему всем народам приснились сны с адом и раем?
почему Мефистофель все души скупает в кредит?

7.

Мы в раздумьях тягостных целую жизнь пребываем,
а из люмпен-подруг тщимся выковать преданных жен.
Говорят, завтра мы, если что, породнимся с Китаем
или в НАТО пойдем, нам не важен цвет наших погон.

8.

Так о чем нас пугает трагический голос кукушки?
Быть ли Третьей войне Мировой или все-таки нет?
Ведь пока во дворе наши дети играли в войнушку,
кто-то в руки вложил им не детский уже пистолет.

9.

Не дано выбирать смертным время и место погоста,
можно только пытаться судьбу свою перехитрить.
Рассмеяться в лицо уходящему миру не просто,
но еще тяжелее его безрассудно любить...

Это было недавно

Мы жили в то время, когда бунтовать запрещалось,
но длинноволосые хиппи вели за собой
под музыку из «Генералов песчаных карьеров»
в джинсово-виниловый и восхитительный рай.

Тянуло всех в Крым, как каким-то вселенским магнитом,
где нежной романтикой все пропиталось вокруг.
Там вместо бургонского мы упивались портвейном
и спали в палатках под шорох мерцающих волн.

Слагали о будущем и бытии преходящем
баллады и песни, а мэтры Волошин и Грин
нам тайные мысли свои по секрету вещали,
и мы уносились в мечтах в их блистающий мир,

где спорили о предпочтениях Сартра и Кафки,
в себе открывая какую-то новую грань,
и Ницше уже не казался нам демоном злобным,
а тексты Хайдеггера в нас хоронили марксизм.

Блаватская интриговала своею доктриной,
в которой смешались все культы прошедших времен,
и стало вдруг ясно, что выдуман Бог специально,
чтоб всем после жизни бессмертие душ подарить.

Наивны мы были, себя превозмочь захотели,
бездействием думали мир от беды отвратить,
но наш андеграунд, как сон продолжался недолго,
и власти блюститель бессовестно всех разогнал.

Когда я сегодня вдруг слышу в метро музыканта,
который играет мелодии памятных лет,
картинка всплывает — побег из совка неудачный
и в джинсах потрепанных длинноволосый Христос.

Как хочется вернуться

Как хочется вернуться в юность снова
и что упущено — с лихвой там наверстать,
любовью заласкать мужскую статью,
прослав неискоренимым Казановой,
но по старинке честь блюсти опять,
как только пасть она уже готова,
и кружево судьбы не расплетать.

Прочитать все непрочитанные книги,
Пропущенные фильмы посмотреть,
все, что потеряно когда-то — заиметь,
и, сбросив всех условностей вериги,
опять забросить в будущее сеть,
где постараться быстро, без интриги,
все прихоти свои исполнить впредь.

Но неустанно бес сомнений гложет,
когда жизнь искушает заступить за край.
По рельсам катится из прошлого трамвай,
где пассажиры все, как на подбор, похожи,
и кто есть кто, попробуй отгадай,

когда лицо не отличишь от рожи,
что на чужом горбу въезжает в рай.

У мясорубки прошлого нет входа,
мы там не в силах что-то изменить,
прервав тончайшую преемственности нить,
уж так устроена мадам Природа.
Нам остается в настоящем жить,
чтоб прошлое менять исчезла мода,
и с ним смириться. И потом простить.

Бюст кентавра

Как часто мы приветствуем кентавра,
сквозь пальцы видя лишь его эффектный бюст,
не замечая тупо часть фигуры,
что ниже пояса, как будто бы она
сама там по себе гарцует лихо,
не состоя с бюстоносителем в родстве
и не она своей филейной частью
определяет его низменный ментал.

Знаком ли вам отец семейства нежный,
не чаящий души в своей родне,
жены друг верный, честью дорожащий,
но за порогом дома — форменный кобель?
Или лицом отчаянный красавец,
с ума сводящий дам разрезом томных глаз,
но с рыхлым, безобразным телом бабы,
изнеженный утехами по имени «разврат»?

На жизненном пути встречал я многих
прекрасных одалисок с профилем мужчин,
блядей последних с ангельским анфасом,
уродов страшных с дивной красотой души,
мыслителей, похожих на дебилов,
тупых ученых с внешностью Эйнштейна,
преступников в сверкающих погонах
и в честных бизнесменов ряженных воров.

Не сразу суть прозреть дано нам взором,
не совпадает то, что видится, с нутром,
кто раб страстей, тот выглядит аскетом,
а сумасбродство представляется умом.
Но как не обмануться, как увидеть
Кентавра полностью во всей его красе?
Или слепым прикинуться на время,
дав интуиции карт-бланш определять
соотнесенность бюста с нижней частью?
И что на самом деле прикрывает бюст?
Но где гарантии, что так удастся
невидимое глазу быстро приоткрыть?

Всегда жить будут среди нас кентавры,
в которых, словно перемешано внутри
уродство с красотой неземною,
порядочность с предательством, добро со злом,
хорошее с плохим, покой и ярость,
святое с ересью, спокойствие и страх.
И надо лишь не оступиться сразу
в ту бездну, что скрывает ловко бюст.

Но разве женщина не есть кентавр по сути,
и бюст ее не вводит нас в соблазн?

Kazimierz Burnat

Польща

Utopia

Rzeczy się stają, idee istnieją.

Platon

Poszukuję nieśmiertelności
dystansując się od ciała

mam ciało
lecz nie jestem ciałem
obłuda czy boskość —
przecież od dziecka
podtrzymuję świadomość wspólnoty
żywych i umarłych

życie (tymczasowe)
bezszyte reanimowane
śmierć ciągle zdrowa
zdałoby się ją unicestwić
i pogrzebać

wtedy stanę
poza krawędzią czasu
przejdę do świata idei
bez umierania

утопія

Речі стаються, ідеї існують.

Платон

Шукаю безсмертя
віддаляючи себе від тіла

У мене є тіло
але я не тіло
лицемірство чи досконалість —
адже змалечку
підтримую усвідомлення спільноти
живих і померлих

життя (тимчасове)
невдале реанімування
смерть досі здорова
здається це знищить її
і поховає

тоді стану
за межею часу
прийду до світу ідей
не вмираючи

Божа несподіванка

Смерть померла

всі потенційні жертви
візьмуть участь у похованні
з честю
без довготерпіння

те що було втрачено оживе
зосереджена сила поколінь

прекрасні народження
земної вічності
з пеклом страждання
чистилищем сезонної любові
раєм людських зустрічей

раби страху
вірні провідники
всесвіту

смерть померла

Кава

Будить мене запах
свіжо приготованої
почуття ще дрімають
несвідомі виклики
важкого дня
через напіввідкрите вікно
скрадається чорний кіт
нарікання ночі

сьогодні з молоком
свіжа, як ранковий сон

*Переклала з польської
Ірина Мироненко*

Рефлексія

Звільнений
богом не будеш

невідомо навіть
чи зустрінеш ти його

* * *

Далися мені ключі
від багатьох дверей

але вхід незбагнений
як відбиття дна дзеркала

* * *

Невтомно
бентежить мене
глибинне минуле

стільки років
стільки років з тобою
без тебе

це кохання

* * *

Вечірній вітер
вдуває труди дня
у сон
з примруженого світла
вивіює платинові іскри
людського терпіння

світло видає голизну
неба

* * *

*Не смерть розділяє людей,
лише нестача любові.*

Джим Моррісон

Любов
це польові яскраві квіти
виразна простота блакитного неба
душа що сплітається з тілом
у ненадійній єдності
це ти і він у сяйві довіри
що вказує спільну дорогу
до Сезаму
любов
це ебеновий тунель
сліпучий у кінці
непобачення породжує
нові відчуття

Прагнення

Спекотним літом
ти бажаєш бути
її тінню
м'якою хвилею
плащем що підшитий вітром
восени та взимку
припічком
навесні
сіллю для очистки льоду
незалежно від часу року
бажаєш

*Переклав з польської
Сергій Шелковий*

Красимир Георгієв

Болгарія

Стихотворението

Написах стихотворение за самотата.
Написах го от края към началото,
отдолу нагоре, отзад напред.
После разпилях буквите, разпънах думите,
задрасках изреченията.
Смачках листа и го хвърлих в огъня.
Всяка нощ стихотворението ме преследва...

Вірш

Написах я вірша про самотність.
Написах його від кінця до початку,
знизу догори, ззаду наперед.
Потім розвіяв літери, розіп'яв слова,
закреслив речення.
Зім'яв папір і кинув його у вогонь.
Кожну ніч переслідує мене цей вірш.

Лебідь в центрі Всесвіту

- Тато, а що таке хвороба?
- Хвороба — це пір'ячко з крила часу, доню.
- Тато, а що таке час?
- Час — це ріка, якою плине душа, доню.
- Тато, а що таке душа?
- Душа — це вогонь у водах часу, доню.
- Тато, а куди йде душа?
- У світ, повний квітів, доню.
- Тато, а який він цей світ?
- Він подібний до Лебеда в центрі Всесвіту, доню.
- А як дістатися центру Всесвіту, тато?

3 поеми «Останній болгарин»

О, Болгарія — гори, ліси, плин річок,
білих хат розмаїття.
Понад злом та добром — пил руїн.
В ранах — Книга спасіння.
Все життя рвусь до тебе, та шлях — ще довгіш,
ніж століття.
Половина душі в нас — то світло, а інша —
гріхи та смятіння.

Ось ми, діти своєї землі, а над нами —
мутанти-правителі,
зграя воронів з клацанням хижих дзьобів.
І все звіриться
біс минулого в очі майбутнього.
Лику Спасителя
за Вітчизну молюся. І знаю — по вірі відміриться...

По той бік ріки

Тож зберись до рішучого плавання,
бо вже поряд темніє межа.
На човні вздовж космічної гавані
понесеться до раю душа.

Ні, не буде зі смертю двобою —
часу обмаль, та й не до лиця...
Ні надій не бери із собою,
ні журби.
Гріш хіба — для гребця.

Мандри

Головне — не напрямок руху. Бо вічно палає
в людських душах вогонь, й Будди чується спів.
В мандрах — код, самоцінність ідеї. Й немає
зла вузлів на мережі безмежних шляхів.

Ще запаляться вогні

Д'яконе,
полинь знов до блакитної землі,
помежованої та пригніченої.
Від рабства прокинувшись, болгари
питають свого сповідника:
Чи запаляться вогні,
чи запаляться вогні,
вогні п'яти сторіч, віковічні.

Д'яконе,
звільни від тяжіння кайданів
найстрашнішої ереси.
І, вище за розп'яття та віру,
вимови найсильнішу з клятв земних:
Болгарин,
що не має сили бути болгариним,
є зрадником.
О, найсиньоокіша
і найчервоніша зима
в тому 1873 році!
Д'яконе,
понад помежованою
і пригніченою Софією
розвій шибениці мотуззя,
ніби знамено.

*Переклав з болгарської
Сергій Шелковий*

Олег Комков

Российская Федерация

Из Антонио Мачадо

Сергею Александровскому

Однажды под вечер
весна мне шепнула:
Коль странствовать хочешь
землёю цветущей,
от речи очисти
усталую душу.
Пусть лён белоснежный
для путника будет
одеждою боли,
одеждою чуда.
Отдайся любовно
и счастьем, и грусти,
коль странствовать хочешь
землёю цветущей.
Весне я ответил
под вечер на ушко:
Давно твоя тайна
мне душу замкнула:
я проклинал то счастье,
что проклято мукой.

Но прежде чем кану
среди пёстрого луга,
прими приношение —
умершую душу.

* * *

Татьяне Берфорд

Из пыльной тишины, из тени схолий
вот-вот похищен будет праздный слух
вакхическою вереницей фольклор:
опишет в забвении за кругом круг —
и вдруг очнётся там, где, смертной долей
увенчанный, вознёсся Капитолий
над лепетаньем призрачных старух.
И каждый звук, что невозвратно прожит,
безумства мук и снов стократ умножит,
литоту обращая в литию.
Не так ли мысль, творенью соначальна,
благовестит по-жречески печально,
что бытие равно небытию?

СМЕДЕРЕВСКИЙ ТРИПТИХ

Вере Хорват

1

Лунный серп сияет над стеной Твердыни.
Ветер стылой тенью бродит вдоль Дуная,
словно скорбный деспот: бредя и стеная,
внемлет издалёка горклый дух полыни.

А наутро осень в золотой гордыне
сызнава уронит, от судьбы шальная,
капли слов, что, верно, молвила Даная:
разве только в Смерти Жизнь осталась ныне.

Разве только в Смерти? Лепотой осенней
венчаны от века сонмы воскресений,
о которых помнят берега и виры.

Поздний гость, предавший душу снам и мукам,
пропою отсюда самым сербским звуком,
что извлечь способен я из русской лиры.

2

Чистый свиток полдня. Пред немотным взглядом
потаённой речью осребрились воды:
говор вечно юной и больной природы
вновь течёт беспечно вдаль, с душою рядом, —

к тем краям, где, внемля канувшим обрядам,
в камне тихо тлеет след лепенской оды
и винчанской мглою овекает годы
чья-то весть, что станет снадобьем иль ядом...

Чист поныне свиток. Точно дуновенье,
к пустоши полдненной льнёт благословенье
смедеревской сени. В странной той прохладе

я вдыхаю терпкий аромат из джезвы
и слежу, как брезжат, ревностны и резвы,
ласточкины мысли на предвечной глади.

3

Лунный серп остынет. Ночь коснётся стали
нежно и тревожно, точно старый воин —
верного оружия. В песенной печали
звёздный голос ветра будет строг и строен.

Ночь коснётся сердца. Кем, скажи, мы стали
за века забвений, смут, любовей, боен?
С думой о прощеньи, с грёзой о начале
брежу древней тайной, коей недостойн.

Серебристых былей мреет вереница...
Я вернусь, и въяве снова мне приснится
Сербия, как сердце, слёзная, больная.

И на млечных тропах памяти и веры,
в дуновеньи мира, что не знает меры,
я услышу спевы светлых дев Дуная.

Вера Конецка

Чехия

Studna

Samota je studna
co nemá dna
Voda chladná
svěží průzračná
V horkém dni
doušek k nezaplacení
Běda tomu
kdo spadne do studny

Криниця

Самотність — це криниця
Яка не має дна
Вода холодна
Свіжа прозора
У спекотний день
Ковток безкоштовний
Біда тому
Хто впаде в криницю

Podzimní ráno

Mlha stéká do údolí
protéká stromům mezi prsty
Z noční košile
svlékají se hory

Kde udeřil blesk
černá rána
pod bílým obvazem

Krkavec prořezává běl
Neviditelná stopa rána
Tajemná brána dne

Осінній ранок

Туман тече у долину
тече крізь пальці дерев
Від нічної сорочки
звільнюються гори

Де вдарила блискавка
там чорніє рана
під білою повязкою

Ворон ріже повітря
Невидимий слід ранку
Таємничі ворота дня

* * *

Chodí po hladině ticha
trochu si stýská
trochu sní
roztěkaná jak
vítr ve větvích

Kapkami tónů
v kruzích
od oltáře k břehům
soumraku před bouří
utíká do noci
těžkými slovy
dopadává
propadává na dno
strádání

Pramenem tryská
a čistá
čistá jde nám vstříc

* * *

Ходить гладдю тиші
трохи нудьгує
трохи марить
розвіяна ніби
вітер у гіллі

Краплями тонів
у колах
від віттаря до берегів

сутінками перед бурею
втікає у ніч
важкими словами
падає на дно
страждань

Джерелом бе
і чиста
чиста йде нам назустріч

Prosba o milost

Kam dál světe
Ztratil jsi své bohy
Ztratil jsi víru
ve vítězství těch
co práci drží tě
na svých ramenech

Stáváš se sluhou a otrokem
peněz jak ten
kdo poprvé zlato zahlédl
a oslepen sešel z cesty

Řítíš se do neštěstí
zasypán smetím
lhostejností
a jako moře se houpe
pod tebou mrzačená zem

Kam světe
než vyhasne naděje
a dohoří zbytky lásky

pod posledními stromy
než zvadnou květy
vyprahnou horské řeky

Zastav se převrať tmu
na světlo sluneční
ať slova dozrají
slova dobrá jak obilí
A rukám vrať sílu
a touhu sít
a půdu osivu navrátit
zemi čistý dech
a slzy štěstí

Просьба о милосердии

Куда пойдёшь теперь мир
Ты утратил своих богов
Ты потерял веру
в победу тех
кто держит тебя трудом
на своих плечах

Ты становишься слугой
и рабом денег как тот
кто впервые увидел золото
и ослепнув лишился чести

Погружаешься в несчастье
засыпанный мусором
равнодушия
и как море качается
под тобой изуродованная земля

Куда пойдёшь мир
прежде чем надежда погаснет
и догорят остатки любви
под последними деревьями
прежде чем увянут цветы
усохнут горные реки

Остановись и преврати тьму
в солнечный свет
пусть слова созреют
слова добрые как хлеб
Верни рукам силу
и желание сеять
почву верни хлебам
а земле свежесть дыханья
и слезы счастья

Mořská

Budu tvým mořem
den za dnem
vlnami přílivu
vrývat se do tvých kamenů
Odliv jak útěk
z noční vášně
hvězdy zhasne
smyje růž červánků
a stopy hlučných hrátek
Ztišíš mě hebkým
vlahým pískem noci
vlnou se položím
a usnu v tvém slaném objetí

Море

Я буду твоим морем
день за днем
волнами прилива
набегать на твои камни
Отлив как побег
от ночной страсти
звёзды погасит
омоет рассвета румянец
и следы шумных радостей
Утешишь меня ласковым
влажным песком ночи
Волною лягу и засну
в твоих объятиях

*Переклав з чеської
Сергій Шелковий*

Игорь Лосиевский

Украина

УКРОЩЕНИЕ ЗВЕРЯ

(школьный мемуар)

Словесник, лютый зверь, едва ли честных правил,
садист и самодур, от Бога педагог,
«Онегина» учить нас наизусть заставил,
но до седьмой главы один я только смог.

И пользоваться стал его благоволеньем,
мальчишка в случае, почти что фаворит.
Когда читал «Я помню чудное мгновенье...»,
вот-вот, казалось мне, словесник воспарит.

Смягчался нрав его, колы он ставил реже,
и тройку получил, кто раньше был «дебил».
Работал я как дрессировщик на манеже
и властью голоса не злоупотребил.

Казалось прежде всем: старик капризный, хмурый, —
но и в такой душе есть потайная дверь.
Не даст нам одичать любовь к литературе
классической поры, мой укрощённый зверь!

КЛОП-СОЛДАТИК

(песенка)

Булату Окуджаве

Не умолкает вешняя вода,
и ночью льдинок слышен перезвон.
Не быть весне, пока не выйдет он —
мой стойкий клоп-солдатик, господа!

Изнежен теплотой даровой,
чуть не проспал, когда играли сбор.
«Кому сказать спасибо, что живой?»
не спросит он, не бард и не актёр.

Как хорошо, что перезимовал,
блестит на солнце новенький мундир.
Ты рядовой, а может, генерал,
и есть над нами старший Командир.

— Смелее в бой, солдатик дорогой! —
командует. — Не бойся майских гроз!
...Но как боюсь я шевельнуть ногой,
когда ты под ботинок мой заполз.

В кирпичной кладке трещина красна —
за ротой рота движется на свет,
а впереди победная весна,
одна на всех, и будто смерти нет.

КАК ВЕСЕЛИЛИСЬ ПРЕДКИ

(почти с английского)

Неспешное время, всё праздников нет,
а жизнь утекает,
и каждый вздыхает:

— Она прохудилась, как старый жилет,
как снег залежавшийся тает.
Поедем на ярмарку вместе, друзья, —
Грицько Сопиленко,
Олесь Гончаренко,
Ивашко Гулак
и Хведько Гусак,
Петренко Илья,
Ярёмко Круглевский,
Левко Лосиевский, —
а это, конечно же, я!

— Соседушка, не одолжишь ли коня?
По горкам, оврагам
весёлой ватагой
помчимся, измять не боясь зелена,
чтоб жизнь стала благом.
А девки начнут щебетать у плетня:
Грицько Сопиленко!..
Олесь Гончаренко!..
Ивашко Гулак!..
Ой, Хведько Гусак!
Петренко Илья!..
Ярёмко Круглевский!..
Левко Лосиевский!..
И это, конечно же, я!

— Берите, да только верните живым! —
По горкам, оврагам
весёлой ватагой
несёмся, хранимые Богом одним,
и жизнь стала благом!
Как будто очнулись от небытия
Грицько Сопиленко,
Олесь Гончаренко,

Ивашко Гулак
и Хведько Гусак,
Петренко Илья,
Яремко Круглевский,
Левко Лосиевский, —
и это, конечно же, я!

А ярмарка знатная нынче была,
мы славно скупились,
в обратный пустились,
лошадку стегая: «Родная, пошла!»
А как веселились!
Давно не гуляли так славно друзья —
Грицько Сопиленко,
Олесь Гончаренко,
Ивашко Гулак
и Хведько Гусак,
Петренко Илья,
Яремко Круглевский,
Левко Лосиевский, —
а это, конечно же, я!

Немножко и выпили — как без того,
по горкам, оврагам
весёлой ватагой
летим, — а лошадка у нас ничего!
Держись, колымага!
Мы дружно и тесно сидим, как семья, —
Грицько Сопиленко,
Олесь Гончаренко,
Ивашко Гулак
и Хведько Гусак,
Петренко Илья,
Яремко Круглевский,
Левко Лосиевский, —
а это, конечно же, я!

Проходит среда и четверг, и февраль, —
по горкам, оврагам
летучей ватагой
промчались — и жизни пропащей не жаль
под выцветшим флагом.
Зато мы весёлыми были, друзья, —
Грицько Сопиленко,
Олесь Гончаренко,
Ивашко Гулак
и Хведько Гусак,
Петренко Илья,
Яремко Круглевский,
Левко Лосиевский, —
и это, конечно же, я!

...А всё-таки жалко, что не добрались,
товар потеряли
и сами пропали,
сгубили лошадку и отдали жизнь...
Зато не скучали!
Нас время догнало и смяло, друзья:
Грицько Сопиленко,
Олесь Гончаренко,
Ивашко Гулак
и Хведько Гусак
легли на германской.
А кто ж на гражданской?
Петренко Илья,
Яремко Круглевский,
Левко Лосиевский*, —
и это, наверное, я...

* Лосиевский Лев Дионисьевич (1887–1920) — царский и белогвардейский офицер, ветеран первой мировой войны. Старший брат деда автора, глава харьковской семьи Лосиевских в 1915–1920 гг., после смерти отца. Расстрелян большевиками в Севастополе.

Сергей Шелковый

Украина

* * *

М.

Пока мы дышим, смерти нет.
И вслед за ней — мы живы снова
в иных слоях. Не счесть примет
мерцаний мира неземного.
И я по зыбкому лучу
вернусь к тебе, мой сын, оттуда,
зане одно сказать хочу:
«Любил, люблю и снова буду

хранить тебя, мой книгочей,
мой хрупкий, грустноокий отрок!»
Все сорок сороков свечей
зажгу я, отгоняя морок,
чтоб осветлить твои пути,
жестокосердые дороги...
До встречи, милый, не грусти,
ведь в хитро вытканной сети
и мы — бессмертны, словно боги.

* * *

Там, где Китеж в стеклярус оправлен,
за пространством, за оптикой рам,
делит дым с воробьём Чичибабин,
сыплет семя щеглу Мандельштам.
Где в окно деревянною буквой —
«Гутен морген!» — стучит Гутенберг,
там ты рос и босотой, и букой,
но гремучих кровей не отверг.
На шершавых задворках бессонниц
нахватавшись репьев, аки пёс,
от щедрот хулиганских околиц
ты бодрящую дерзость унёс.
Оттого и кивал тебе старый,
что в массовке над чёрной водой,
как винчестером, выхвачен фарой,
до сих пор ты плывёшь молодой!

Из блокбастера вытурен напрочь,
из бестселлера выдут харчком,
сладишь звук — некривой и не навзничь —
нефальшивым подпишешь крючком.
Умягчишь его именем женским,
детским дискантом кликнешь с собой
и Рождественским, Преображенским
синим дымом над рыжей трубой —
полетишь
над мазутной водою,
над острогом — Холодным бугром —
над сестрою, бедой-лебедою,
семижильной травой седою...
Снег с черёмухи, с тополя гром.

В Любляне

Люблянну окропляет майский дождь —
на удивленье ласковый и тёплый.
Как только Мост Драконов перейдёшь,
все перепонки крыл и клювов сопла
позеленевшей бронзою взблеснут
в росе полудождя-полутумана.
Ряды цветных фасадов к речке льнут
с гармонией и плавностью Тосканы.
И ты, в оправу гор заключена,
Словения — от слова, не от славы! —
спокойно дышишь, мирная страна —
с драконом, но без деспота-удава.

Шепни же мне на внятном языке,
что первый Рим тебе всех прочих ближе,
что гостя не прирежешь ты в леске
с ордынскою ухмылкою бесстыжей...
Я сам бы здесь, на речке Любле, жил
в похожей на провинцию столице,
с отвесных башен Града сторожил
баgreц средневековой черепицы.
И знал бы, что всегда возможность есть,
отбившись от врага, укрыться в горы,
и не растратив по копейке честь,
уже одну лишь слушать с неба весть —
легчайший шум дождя: «Memento more...»

Остров Хвар

В продолжение странного странствия, плавного плаванья,
проходя между пристанью Шолта и островом Брач,
достигает мой белый паром Твоей, Господи, гавани —
на попутной волне, на смешенье утрат и удач.

Приближенье к сокровищу Хвара, ядранского острова,
к сиво-пепельным рубищам тысячелетних маслин
ощущается свежей добавкой акцента-апострофа
к бесконечности ритма, что всюду велик и един.

Ты, мне славшая мэйлы и смайлы, не очень надёжные,
назначая свидания в неких ресурсах сети,
если б знать ты могла, как всевластвует тягой подкожною
не дающий покоя сквозняк, оператор пути!

Не затем ли и я умыкаю тебя у компьютера,
что меня самого солнцедар, ослепительный Хвар
в одночасье срывает с крючка, с поводка и цугундера,
виноградарь мой, сборщик олив, моцареллы овчар?

И пробившись на остров-Буян, не с одной пересадкою, —
самолёт, серпантина гудрон, внесезонный паром, —
собеседницей праздник украсив и ракией сладкою,
о любви не совру я, лишь скрипну, пост скриптум, пером:
ты не первая хворь моя, Хвар! Островной лихоманкою
въелся в душу и плоть ещё Хортицы дымный ночлег.
Но и даже не Сечь утирает мне рот самобранкою,
не пурпурные гидры Ядрана сверкают обманкою,
просто — голубю вслед, всё плывёт к Арарату ковчег...

* * *

Белые и рыжие собаки
под февральским солнцем расцвели,
словно полыхнули лета маки —
в алом оперенье корабли.
Обниму лохматого Каштана —
как люблю я этот карий свет
пёсжих глаз, в которых без обмана
золотится верности обет!
Слава Богу, что январь собачий, —
мокрый чёрный пёс, — уже слинял...
Скоро будет всё совсем иначе —
дни от всей души, без недостачи,
дачи, босоногие апачи,
маки-корабли, морской вокзал.

кто чувствует и понимает его золототканый стих.
Спешит туда, где ангел снимет плиты
надгробной заклинанье,
туда, где строк цветы и стебли сольются
в радужный букет,
чтоб избежать удела тёрна и глаз чужих непониманья,
чтоб на вопрос зерна о смерти алел цветущих роз ответ.

За светлый призрак возвращенья полвека мечены тоскою,
четвёртый год войной дымятся селения родных земель.
Так на реке столкнётся бурно волна со встречною, другою,
чтоб в усмирении теченья осуществить потока цель.
Мы ждали дня, не проклиная ни сына блудного, ни фата
салонного, ни дон-жуана, ни бессердечного отца,
поскольку знали, что поэта и звонаря ведёт к нам фатум,
тебя — восставшего над смертью, всевидящего мудреца.

И ты придёшь, хоть хрупкость мысли сквозь трезвость
утра постигает,
что вряд ли нам вослед тоскует родных пейзажей череда.
Так знай, что твой приход есть радость,
в которой грусть не исчезает,
поскольку многие из званых и ныне не пришли сюда.
И тот, кто слал тебе презренье и отлучение навеки,
теперь уже постичь способен твоей духовной силы смысл.
И может, мы с тобой вернёмся к любви —
и в каждом человеке,
и в этом одиноком мире, что исчезает в бездне числ.

Пусть зазвонят тебе навстречу родные звонницы Захумлья!
Пусть плакальщицы, жёны скорби,
сойдутся над тобой гурьбой.
Пусть с нами наша боль и гордость
и наше чёрное безумье
объявят ныне о победе, взлетев над вязкою землёй!

И ты, кто знал чутьём пророка, как тяжело, опасно, зыбко
нам будет в новой той погоне, где прежний ужас оживёт,
усни спокойно! Над тобою, играя, с яркою улыбкой,
босые сербские мальчишки промчатся по траве болот
требиньских. И тебя услышат те, кто имеет слух и душу,
понеже патриарха голос взлетит поверх колоколов:
«Что привело ко мне вас?

Страх ли меня зовёт ваш, иль хуже —
власть победителей?

Иль верность священнодействию отцов?
Меня вы больше не ищите — ни за холмом, ни за рекою.
Я возвратился, чтобы дальше плыть над земною пеленой.
И пусть меня не отделяют от неба, от его покоя
и от земли обетованной, земли, единственно родной».

* Стихотворение возникло после решения возвратить из Америки прах Йована Дучича, сербского поэта, в родной город Требине, в Герцеговину, в Республику Сербскую. Там, на горе Леутар, воздвигнута церковь, в которой он теперь лежит.

Земля Святого Саввы — и метафизически, и физически. Святой Савва родился в Герцеговине.

Половина века — пятьдесят лет прах Дучича лежал в Либертвиле.

Четвертый год войны — стихотворение написано в середине девяностых годов, когда в Сербии шла война.

Захумлье — старинное сербское название Герцеговины.

Чутьём пророка — многие стихи Дучича оказались пророческими.

Блудный сын, салонный соблазнитель, бессердечный отец — из частной жизни поэта Дучича; он долго был салонным поэтом, другом королей, дипломатом, человеком, разрушавшим браки, отцом, который не признал своего сына, совершившего в дальнейшем самоубийство... А в конце жизни стал убогим изгнанником в Америке и — великим поэтом.

Плакальщицы — рыдающие на похоронах женщины, по образцу античных трагедий, по-сербски — нарикаче.

Межа

Тем летним утром солнце встало рано
и спряло золотую пряжу споро.
В тот яркий день на ум пришло Йовану
поставить на меже столбы забора.

И с проволокой, с бухтою колючей
стал Йован на меже на пару с зятем.
Семейной злой обиды, тёмно-жгучей,
с похмурых лиц не смыть и не согнать им.

«Зачем же, Йован, — грянул голос брата —
отрезал ты моей земли полметра?»
И взвился над межей клинок булата
с коротким свистом жалящго ветра.

И прибежали люди в Божьем страхе
к меже, где тишина сгущалась грозно.
И брат стоял в разорванной рубахе
и в сердце бил себя, но было поздно.

И умер Йован в братовых объятьях.
уснул под пряжей солнца золотою.
И только небо ведало о братьях —
что нет межи, лишь вечность за межою.

Бассейн

В сентябре обезлюдел бассейн. И по глади воды
три листка проплывают, купальщиц былых заменяя,
откупавшихся в августе. Лишь на ограде следы —
полотенца, забытые их мимолётною стаей.

Если ветер подует чуть крепче, почувешь ясней,
сколько дней растерял ты за месяц, за месяц всего-то.
Впрочем, надо укутаться. Ноет под зябкостью дней
незалеченной раны глубинная долгая нота.
В ресторане и в шахматы можно играть возле самой воды.
Только не с кем. Все стулья пустуют. И вовсе уж плохо
с появлением приезжих. Надежды сезона — пусты,
и осталось от лета не больше последнего вздоха.

И его Ты возьмёшь у меня, Господин. Но позволь
опускать мне пока что в бассейн и лодыжки, и пятки,
соглашаясь на роль в эпизоде. Ведь главная роль —
время, легче пера, но берущее всё без остатка,
без отдачи, без жалости. И где-то там, в пустоте,
горловые дрожат и беззвучно вибрируют связки.
Так позволь же мне кануть в пространства надёжные те,
как под воду ныряльщику, и без малейшей опаски.

Вот и дверь закрывают. Закатный густеет покой.
И хорошенькой официантки глаза заскучали —
прикурив сигарету, качает скрещённой ногой
на пригреве вечером, на стыке тепла и печали.
И твоя бы рука прикоснуться к колену могла,
но движение упрятано в плен пеленою бетона.
И куда бы в итоге случайность-игра ни пришла,
здесь, на стыке миров, ты найдёшься. Земные дела
за предел отрицанья выводят. И выдох тепла —
может, больше, чем надо тебе, на уклоне сезона.

* * *

Тёмным утром, когда наплывает замедленный дождь,
понимаю, что путь мой проляжет теперь через капли.
Даже если и стихнет их ритм, от него не уйдёшь,
ибо звук из глубин — это точность без слова, не так ли?
Мокрый ветер порывом дорогу в ветвях прочесал,
в растерявшем и листья, и память притихшем подлеске.
И дорога Спасителя ждёт, чтобы присных позвал,
чтобы в каплях глаза Его рыб обозначились в блеске.

*Перевёл с сербского
Сергей Шелковый*

Зміст

Содержание

Сергей Шелковий. Мартовские иды, марсианские хроники.....3

Твори учасників конкурсу

Произведения участников конкурса

Олена Кицан, Україна, перша премія

«а він би хотів перенести її...»	10
«він хотів торкнутися твого серця...»	11
«з корабля що тоне першим тікає привид...»	12
«Цей дотик виною усім землетрусам...»	13
«лебідь білий лебідь чорний...»	13
«А вона все складає руки по-материнськи...»	14
«а вони все йдуть у чорних сорочках...»	15
«окрім одного сну на двох...»	16
осінь	16
«як жити далі коли заснули вулкани...»	17
«на твоїй паранджі...»	18
«в одному кінці міста...»	19
«щоранку викочую гарбузове сонце...»	19
«зраний звір на снігу...»	20
«замість дитини виношую сльози і біль...»	21

Наталя Федько, Україна, друга премія

І зігріється осінь	22
Ми не розминулись	23
Нарешті — відпустила... ..	24
Не вічна, але нерозгадана... ..	25
Те, чого не зречусь... ..	26
Нічия... (хроніки безсоння).....	27

Алесь Замковскі / Алесь Замкоўскі, Беларусь, третя премія

маленькае зярнятка	31
маленькое зёрнышко.....	32
наша зямля	33
наша земля.....	34
голос	35
голос.....	37
восеньскае	39
осеннее	40
калі ёсць	41
если есть.....	41

Сашко Обрій, Україна, третя премія

на передовій доброти і любові.....	43
пілоти осінніх прерій.....	44
аптека.....	45
паперовий.....	46
дбрнч.....	47

Анна Дадика, Україна, дипломант

«ящірка у моїй душі неспокійна...»	49
«В лісі звучить надтріснутий голос нявки...»	50
«І сухоребра смерть виходить із води...»	50
«Здається, наступив чорний день...»	51
«Безпричинне слово не має сили...».....	51
«Так тихо...»	51
«Ти, як розбита барка, проте на борт...»	52
«Холодне металеве небо, гостре, ніби лезо...»	52

Дарья Олексы / Daria Oleksy, Польща / Polska, дипломант

Morze.....	53
Море. Переклала з польської Ірина Мироненко.....	54
Lucyfer.....	54
Люцифер. Переклала з польської Ірина Мироненко	55
Kobieta pustynia.....	56
Жінка пустеля. Переклала з польської Ірина Мироненко.....	58

Катажина Рачек / Katarzyna Raczek, Польща / Polska, дипломант

Pokora	60
Покора. Переклала з польської Ірина Мироненко	61
«Kochaj mnie jak kromkę chleba...»	61
«Кохай мене як скибочку хліба...». Переклала з польської Ірина Мироненко	62

Spółeczeństwo	63
Суспільство. Переклала з польської Ірина Мироненко	64
Ася Шевцова, Україна, дипломант	
«Знаю с первых резцов...»	65
«А ти пішов, дверей не причинив...»	66
«Мы не помним себя, но мы помним своих протезе...»	67
«Ну и где теперь твои идеалы?...»	68
«Постзакатное небо оттенка опала...»	69
Светлана Щиголева, Україна, дипломант	
«У каждого из нас свой путаный маршрут...»	70
«Дня не пройде́т, чтобы слёзы во мне не дрожали...»	70
«Что есть капля дождя...»	71
«Деревья к небу присыхали клочьями...»	71
«У клёна — чистые листы...»	72
«Утомлённые солнцем полуденным...»	72
В преддверии войны...	73
Олексій Юрін, Україна, дипломант	
«У нас від дівчат розбігаються очі...»	74
«Як волосся було кучерявим, я теж...»	74
Черкаси.....	75
«А я усе літаю уві сні...»	76
«Я стою на мосту...»	77
Ганна Атаманенко, Україна	
«Гаснуть барви осіннього полум'я. Мій листопад...»	78
Родинна таємниця	78
«На розхресті смеркань від прощання до зустрічі — крок...»	79
«Духмяний коник висить на ялинці...»	79
Déjà-vu	80
Ірина Бондаренко, Україна	
«Можливо, знайду ще сотні твоїх імен...»	81
«Поки алхіміки шукали еліксир безсмертя завзято...»	82
«Птахи пролітають крізь тебе...»	83
«Чому, скажи, щоб уникнути неминучого болю...»	83
Димана Іванова, Болгарія, Великобританія	
Пеперудата.....	85
Бабочка. Перевела с болгарского Станка Бонева.....	86
Граничный пейзаж. Перевела с болгарского Станка Бонева.....	86

«Сегодня сердце Главной площади...». Перевела с болгарского Станка Бонева.....	87
Утренний кофе, первый. Перевела с болгарского Станка Бонева.....	88
Наталя Ісаєва, Україна, Польща	
«Щось там натерла і розперла...»	89
«А накопичується втома...».....	90
«Хочеш — лови мене на льоту...».....	90
«Тримаю тебе...»	91
Камікадзе	91
«Сьогодні дощ іде, як час...»	93
Лидия Ляшенко, Украина	
Кусочек теста.....	95
Перед эмиграцией.....	96
Ночной экспромт	97
Ребенок улыбается во сне	97
«На рассвете жизни преизбранно...»	98
Виктория Максоева, Грузия, Армения	
Эребуни.....	99
«Вези меня, мой Буцефал...»	100
Прекрасной Грузии село.....	100
Мой Ахпат	101
«Когда ночь укрывает нас тёплым одеялом...»	101
«Я хочу подарить тебе солнце...»	101
Дочери	102
Анна Мартынчик, Беларусь	
к отцу.....	103
свекровь	104
Мешает молиться.....	105
Претерпим.....	106
Всё обличается.....	106
Наталия Минковская, Украина	
Я шагаю по столице.....	108
Меня ты не гони	109
Я выпью эту осень до конца.....	110
Когда вернёшься ты домой	111
И солнце снова стынет в кружке.....	112
А после возвращалась я домой.....	113

Владислав Музыченко / Уладзіслаў Музычэнка, Беларусь

«Ідэальных людзей...»	114
«Час ляціць, успамінаў боль...»	114
«Іду па жыцці...»	115
«Не трэба крычаць, што любіш Радзіму...»	117

Екатерина Погребная, Украина

«Спекотливый день вклався на лапи...»	118
«Колокольный звон мне...»	118
«Горлом кровь у поющей...»	119
«Месяц, клубничного...»	119
«Миндалевидные...»	119

Зоя Сергеева, Российская Федерация

«Одари теплом меня, рябина...»	120
«Еще липа в цвету, и полно земляники...»	121
«Осень сияет в разгар листопада...»	121
«Соленые брызги и северный ветер...»	122
«Освящен Михаилу Архангелу...»	122
«Гирлянды, свечи, Новый год...»	123

Світлана Слободяник, Україна

«Яйце розбите. Глянцева підлога...»	124
«„Про що цей день?“ Спитаєш, як про книжку...»	125
«І знову день, і гоєння образ...»	125
«Задуха. Вечір. Верткість ящірок...»	126

Инна Шилова. Украина

«І я не хочу досі йняти віри...»	127
«Жалела больно. Хрипела страшно.	
Скулила немощно, как могла...»	128
«Скажите, что случилось со мной и с теми...»	128
«Как бросают камень в темя реки, не целясь...»	130
«Социализация потерпела крушение, очередная...»	130

Анна Щербак. Украина

Пыль	132
Ад.....	133
Зеркало	133
«Мои слова расплзаются нитками...»	134
«Этой осенью буду грустить и плакать...»	134
«В сиплом дыхании ночи...»	135

*Вітання через покоління.
Твори членів журі конкурсу
Приветствие через поколение.
Произведения членов жюри конкурса*

Віктор Бойко, Україна

«Показує годинник літній час...»	138
«У мисливця сильце і заряджена добре рушниця...»	139
«Говорили класики марксизму...»	139
«Є місце святе, певно, в пам'яті в кожному...»	140

Владимир Бондаренко, Україна

Стансы	142
Это было недавно	144
Как хочется вернуться	145
Бюст кентавра	146

Казімеж Бурнат, Польща

Utopia	148
Утопія	149
Божа несподіванка	149
Кава. Переклала з польської Ірина Мироненко	150
Рефлексія	151
«Далися мені ключі...»	151
«Невтомно...»	151
«Вечірній вітер...»	152
«Любов...»	152
Прагнення. Переклав з польської Сергій Шелковий	153

Красимир Георгієв, Болгарія

Стихотворението	154
Вірш. Переклав з болгарської Сергій Шелковий	154
Лебідь в центрі Всесвіту. Переклав з болгарської Сергій Шелковий	155
З поеми «Останній болгарин». Переклав з болгарської Сергій Шелковий	155
По той бік ріки. Переклав з болгарської Сергій Шелковий	156
Мандрі. Переклав з болгарської Сергій Шелковий	156
Ще запаляться вогні. Переклав з болгарської Сергій Шелковий	156

Олег Комков, Российская Федерация

Из Антонио Мачадо	158
«Из пыльной тишины, из тени схолий...»	159
Смедеревский триптих	159

Вера Конецка, Чехия

Studna.....	162
Криниця. Переклав з чеської Сергій Шелковий.....	162
Podzimní ráno	163
Осінній ранок. Переклав з чеської Сергій Шелковий	163
«Chodí po hladině ticha...»	164
«Ходить гладю тиші...». Переклав з чеської Сергій Шелковий	164
Prosba o milost.....	165
Просьба о милосердии. Перевёл с чешского Сергей Шелковий	166
Mořská.....	167
Море. Перевёл с чешского Сергей Шелковий.....	168

Игорь Лосиевский, Украина

Укрощение зверя (школьный мемуар)	169
Клоп-солдатик (песенка).....	170
Как веселились предки (почти с английского)	170

Сергей Шелковий, Украина

«Пока мы дышим, смерти нет...»	174
«Там, где Китеж в стеклярус оправлен...»	175
В Любляне.....	176
Остров Хвар	177
«Белые и рыжие собаки...»	178

Владимир Ягличич, Сербия

Элегия.....	179
Межа	182
Бассейн.....	182
«Тёмным утром, когда наплывает замедленный дождь...». Перевел с сербского Сергей Шелковий.....	184

Літературно-художнє видання

**П'ЯТИЙ КОНКУРС
«МІЖНАРОДНА СЛОВ'ЯНСЬКА
ПОЕТИЧНА ПРЕМІЯ»**

2017

Збірка поезій

Упорядник С. К. Шелковий

**ПЯТЫЙ КОНКУРС
«МЕЖДУНАРОДНАЯ СЛАВЯНСКАЯ
ПОЭТИЧЕСКАЯ ПРЕМИЯ»**

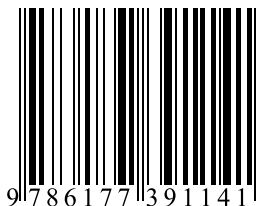
2017

Поэтический сборник

Составитель С. К. Шелковий

*(українською, російською, білоруською, польською,
болгарською, сербською, чеською мовами)*

ISBN 617-7391-14-1

9 786177 391141

Відповідальний за випуск О. А. Мірошніченко

Редакція авторська

Комп'ютерна верстка О. А. Мірошніченко

Підписано до друку 10.04.2018

Формат 60×84 ¹/₁₆. Папір офсетний. Гарнітура Minion Pro

Умов. друк. арк. 11,16. Облік.-вид. арк. 8,16

Наклад 150 прим. Зам. № МО-01/18

ТОВ «ВИДАВНИЦТВО ПРАВА ЛЮДИНИ»

61002, Харків, вул. Дарвіна, 7, кв. 35

Свідоцтво Державного комітету телебачення і радіомовлення України

серія ДК № 4783 від 23.10.2014 р.

ел. пошта: distribution.hr.publisher@gmail.com

Дизайн та друк: ФОП Мірошніченко О. А.

61002, м. Харків, вул. Дарвіна, 16, кв. 25

Тел.: (050) 303-22-85

ел. пошта: merash@i.ua